

ሮመ ኤድንከን

ከ ጸጥሰቃክ አይቲነ

እርድንት

ክርስቶስ ይንት ንቃሽክን ከ አይሠቃብ ጳውሎስ ሮመ ኤድንከን ከ ጸጥሰቃክ ሮመ ከትጫንግር ደቅዳክ ምክሰ ኤድንከን ሸድንከን ጳቅሽክት ሃቅሽኮ ደቅሽኮ ኪም ኪ ጳይቴምሽ ሃቄ። ጳውሎስት ጳቅሽኮ ሮጫግር ደቅዳድ ክርስቶስዚን ቡድ እዝዴድን ኪከን ተክም ሴጽ ደ ምንሳኪት ቡር ኪት ደቅሽኮ እስፔን ፔግ ከይንትከን ሃቄ። ክርስቶስዚን ቡድ እዝንትንከን ዩን አርዘቃኪተምኪ ክርስቶስዚን ቡድ እዝዴድን ደቅንትይንቴክ ቦሥንት ኪም ዝክሰዳኪትንከኔሬ ዝርቅክ ጸጥሰቄ።

ጳውሎስ ክርስቶስዚን ቡድ እዝንትንከን ከ ኪዝደቃክ አብ መጻገዝክን ጋጽ ጳጽ ግሃ ኮ ሃፔርዳክ ሮመ መጻገግሬ። ጳውሎስ ሮመ ከትጫንግር ደቅዳድ ክርስቶስዚን ቡድ እዝዴድኔን አልቅሽኮም ይ አይሣኪንኪ ኪከኔሬ ሳበም ይ ምክሰድምሽ ጉጫር ኪን ይ እምሳኪት ቡር፣ አይቴንክቴት ጋጽ ጳቅሽኮ ሳብት ደቅሽኮ ኡጥሰንት ኪዚን ሳብ ኤደም ደቀልሰኪት ደኪድ ኪም ከ ግሰዳክ ብሬዘንክ ዩቦ መቅንቴንክ ዩክ ክርስቶስዚን ቡድ እዝንትክ ግትንትኮም ኪዝዴ። (ዩድ 1+17ዚን ሸትኪቴ።) ኮት ቡር ጳውሎስ ኮ ጳቅሽኮም ግድምሰንትክ ጸጥሰቄ፤ አይሁድ ኤድኔሬ ግተን፣ አይሁድ ግትኪድኔሬ ግተን፣ ሙዴነ ደቀልሰክን ጊሥዴድ ኪ ግሥንከን፣ ሳብ ኪክን ቂሽምንት ኪም ዝክሰዴ። ኤድነ ሳብ ኪክን ቂሽምንት ኪን ግዳኪሬ ዩሱስ ክርስቶስዚን ቡድ እዝንትኪ። ኮኔሬ ሳብ ኪክን ኪ ቂሽምሻኪት ቡር ክርስቶስ ኪክን ምለቅ ግትንትክ ከለ ደቅንትኪት ደቅድንከን፣ ጳውሎስ ደቅንትን ኮንክ ግድምክ ኪዝዴ። ክርስቶስዚን ቡድ እዝዳብ ሳብ ኪክን ለቅምክ ደቅዴ፤ መንፔሰ ጫልክ ደቀልሰቴኪ ዴእቴክ ዘምገረንክ ጫቴ። ዩድ 5-8 ዩክ ጳውሎስ ሳብ እምሰቃክ ክርቴንት ጳቅሽኮ ሀረ ደይንኪ

ክርስቶስዚን ቡድ እዝዴድንት ደቅንትንግር ምንዳክ መንፔሰ ጫልት ዘምን ሀረ ግሥምሽክ ደውዴ። ኮዘንኪሬ ጳውሎስ «ሳብ ኤትከን ከ ጳቅሽክ ጳቅሽኮን አይሁድ ኤድንኮም ኪ አይሁድ ግትኪድንኮምክ ሀሰፍክ ምለቅ ግሰዴን?» ጋዳክ ኅይሰንት ግሰ ግድምክ እምዴ። አልኪሬ አይሁድ ኤድነ ዩሱሰም ቴይከሰ ኔግንትንኪት ሳብት ጳቅሽ ግትንትንግር ደውዴ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ኮንክ ኤድ ሙደ ሳብ ዩሱሰ ክርስቶስንክ ደውሰቃክ ሳብት ጉር እጫንት ሞር ደቅንት ኪን መግዴ። ዳናንምሽ አይሁድ ኤድነ ዩሱሰም ኪ ቴይድንዴት ሴጻ ሃድምሽ ጳውሎስ ደዶጥሰዴ። መቅንቴኪን ጳውሎስ ክርስቶስዚን ቡድ እዝዴድ ሀሰን ደቅንት ኪም ዝክሰድምሽኪ ጋጺሬ ኪክ ኪከም ሰልምንት ኪም ዝክሰድምሽ ኪዝዴ። ሳብከን ምንንትንከንኪ ክርስቶስዚን ቡድ እዝዴድን ፔጫ ጊሥዴድንከንኪ ኪክ ኪከከን ኪት ደቅዳክ ሞድምንከንከ፣ ኤት ጳቅሽከን ጳምዳክ ኅይሰንከኔሬ ዝርቅክ ኪዝዴ።

1 1 ዩሱሰ ክርስቶስት ጥሠቃብ፣ ክርስቶስት ንቃሽክን አይቴርሰቃብ ግሃ ሳብት ደቅሽ ኡጥሰንግ ኪዝንትከን እድምሰ ኤልምሰቃብ እ ጳውሎስደንክ አይቴርሰቃክ አይቴነ፡- 2 ኮነ ሳብት ደቅሽ ኡጥሰኔሬ ሳብ ይንት አይቴን ኪዝዴድንከን ጫል መጻገንግር ብሬዚን «ዩን እምምድቴ» ኅይሰ ከ እምሰቃክ ጉጫርኔ። 3-4 ኮነ ሳብት ደቅሽ ኡጥሰነ ይንምንክትንከን ኪዝዴንዴ። ይንምንክቴሬ ሞንክ ደጫት ካሥግረንክ አደርሰቄ፤ መንፔሰ ጫልክ ደይንክ ገእሽ ዘምክ ዴእግረንክ ጳምንትይንቴክ ሳብት ይንም ግሃ ሃፔርሴ፤ ኖሬ ባሴሰምንት ዩሱሰ ክርስቶሴ።

5 ከንክ ከት ንቃሽክን አይቴርሰቃብ እ ግቴምሽ ሳብት ጉር እጫንግር ቴየቅቴ፤ ኮኔሬ ከት ናምንከኔ ኅይሰቶ አይሁድ ግትኪድ ሙደግረንክ ከዚን ቡድ እዞ ሳብከን ኪ ኤአን እ ግሰቴምሽ። 6 ኪግረንኪሬ ዩተ ዩሱሰ ክርስቶስት ዩ ግቴምሽ ሳብ ዩም ኤልሰቂዴቴ። 7 ከንከን ሮመ ከትጫንግር ደቅዴድ ሳብ ዩም ኅሽዴድንኪ ኤትክት ዩ ግቴምሽ ዩም

1 ዩድ 1+5፡- ጳውሎስ ግርክ ለጥክ ከ ጸጥድክ «እቴ» ጋዳኪተም «ሞቴ» ጋዳቴ
 1+1፡- አይቴርሰቅንት ምን 9+15፤ ዩድ 13+2። 1+3፡- ግተሰ 1+6-16።
 1+4፡- አይቴርሰቅንት ምን 13+33። 1+5፡- ገለተ 1+15-16።

ኤሌርሰቱድን ሙዲከን ዎንት ባቤን ሳብቴኪ ባባ ዩሱብ ክርሰቶሰቴክ ጉር እሚንኪ ለቅምንክ ዩን ማተኔ።

ሳባም ገሌትንትክ ምክሰንት

9 ሳባቤን ቡድ እዝንትዩንትክግክ ፕጫ ሙዲግር ኤሰም ደቅድንክን ሬይ ሙዲት ብሬዜን ዩሱብ ክርሰቶሰንክ ዩ ሙዲከን ሳብሰለሰተም ገሌድቴ። 9 ይንሥንክቴት ደቅሽ ኡጉሰንም ኤድኔን ኪዝንትክ ዶፕንምደ ቡዲክ ሳባከን ፕክሽድቴ፤ ሙዲሴጽ ሳባም እ ምክሰዳኪንክ እ ዩም ጳቅሽድምሽ ሳብ እሰት ንቃሺ። 10 ታሬ አላክ ቤድ ደቅሶ ዩረ ሃድንትክን ሳብት ጳቅሽ ማሥንክ ተግእሰት ኢን ክ ኡሰቴምሽ ሳባም ምክሰድቴ። 11 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳባቤን ቡድ እዝንትክ ዩ ዘጉቴምሽ ዩም ማሰድንደ መንጉሰከምደ እመ ዩን ከሽንትክን እ ዝግድንከን ዩም ሺድንክን ኡቅምድቴ። 12 ኮም ገይንትእሰቴሬ ዎንት ባኪግር ደቅዳክት እተ ዩንት ሳባቤን ቡድ እዝንትንክ፤ ዩቴሬ እሰት ሳባቤን ቡድ እዝንትክ ኪክን ዎ ዘጉቴምሺ። 13 እንዲጉሰኪሰ! አቤድን አይሁድ ማትኪድን ሙዲት ባኪግር እ ኤሰድክ ክርሰቶሰቤን ቡድ እዝዲድንም ሃጉተቅቴ፤ ኮይምሽ ዩሚሬ ኤሰሰቶ ዩግረንክ ክርሰቶሰቤን ቡድ እዝዲድንም ሃጉንትክን ዝግደ ሃቅቴ፤ ደይንኪሬ ዩረ ሃድንትክን ቤድ ሴጽ እ ጳቅሽድክ ተኪክ ሴጽ እረ ሃፔርካኪተም ዩ ኤሰቴምሽ ነሽድቴ። 14 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ግርክት ክርቴንክ ደቅዲድንክኔሬ ማተን ከንክ ደቅዩድንክኔሬ፤ አሰተ ኤድኔኔሬ፤ ኤሰክ ኤድኔኔሬ፤ ሳብት ደቅሽ ኡጉሰንም ኪዝንት በዘ እዜን ደቅዲ። 15 ከንክን ዩ ሮሚግር ደቅዲድኔን ታሬ ሳብት ደቅሽ ኡጉሰንም ኪሰከን ኡቅምድቴ።

ሳብት ደቅሽ ኡጉሰን ሳብት ዘም ማሥምሽ

16 እተ ሳብት ደቅሽ ኡጉሰንክ እሸነይቴ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብት ደቅሽ ኡጉሰን፤ ብሬዜን አይሁድ ኤድንክን ከዝንኪሬ አይሁድ ማትኪድንክን፤ ክርሰቶሰቤን ቡድ እዝዲድ ሙዲ ኪ ደቅቴምሽ ሳብት ዘምዩ። 17 ኮኔሬ ሳብት

1+9:- 2 ጥንተሰ 1+3። 1+10:- እይቴርቴዳንት ዎን 19+21፤ ሮፀ 15+23-24፤ ፕደደ 32። 1+13:- እይቴርቴዳንት ዎን 19+21። 1+16:- ሙርቶስ 8+38፤ 1 ቶርንተሰ 1+18፤ ፕደደ 24። 1+17:- እግግም 2+4፤ ሮፀ 3+21-22።

ደቅሽ ኡጉሰን ሳብ ኤድንም ደቀላሰ ደኪድ ኪም ክ ማሰዳክ ብሬዝንክ ዩዞ መቅንቴክ ዩክ ሳባቤን ቡድ እዝንትክ ኮ ማድምሽ አይቴር ኪዝዲ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ «ሳብት ብሬዜን ደቀላሰንት ደክብ ኤሥነ ሳባቤን ቡድ እዝንትክ ደቅንትንም ሃፓፕዲ» ገይሶ ጸገርቴ።

ኤት ደቀላሰንክ ሃዳክ ሳብት ጋም

18 ደቀላሰ ዎንይንቴክ ዶፕንክ ኤሰም ታከምሽ ሚርዲድን ሳባምኪ ኤደም ኪ ደቀላሰዳክ ሙዲንክ ሳብት ጋም ርኪግረንክ ዜንኪት አይቴር ሃዲ። 19 ኪም ክ ጋምዳኪሬ ሳብንክ ኤሰንት ኪን ማዳኪተም ሳብ ይንት ኪን ክ ደውሰቅንክን ኪ ኤሰዳቅንክኔ። 20 ፕጫ ፕገርሸንዲዘንክ ዩዞ ኤድኔን ሃጉረይንደ ሳብት ጊቀ፤ ኮኔሬ ሌጉሴጽትግክ ዘምንክቴኪ ሳብ ማትንትንክቴክ፤ ክ ፕዝቁድ ሬይንክ አይቴር ማም ሃፔርቴ። ከንክን ኤድነ ኤሰድ ደቀላሰ ኪ ዎንሰቅንክን ከንክ ኪ አድምድንደ ሬይ ደክዩ። 21 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ኪተ ሳባም ኤሰድ ደቅዲኮ ከክን ዝክሰዳክ ቦንችንም ኪን እመቄኪ፤ ዎንቴንክትከኔሬ ኪም ገሌተቄኪ። ጳቅሽይንቴኪሬ ሚየዩድ ማሂኪ፤ ጳቅሽያክ ቡዲኔኪቴሬ ዲምሴ። 22 «ሩርሚዶቴ» ጋይኮ ገዲድ ማሂኪ። 23 ሌጉሴጽ ደቅዳብ ሳባም ቦንችንት አለይሰ ከይዲድ ኤደምኪ አጉተምክ፤ ቆልመምኪ ፕጫዜን ሾዴድ ፕሻርምክ ከምሰ ዩም አክሸርሸቆደም ምክሰንት ዩኪኪ። 24 ከንክን ኪክ ኪክም እሸንሽድንደ ሬየም ኪ ዎንቴምሽ ሳብ ኪት ኡቅምምሽ ዲብ ሬይክን ጳቅሽንኪት ጊሥቴምሽ ኪም ገርሺ። 25 ኮኔሬ ሳብት ዶፕንም ተውክ ኪ አክሰንክንኪ ሳብ ፕገርሰብት አለይሰ ፕገርሸቅንዲተም ኪ ምክሰንክንኪ ኮከን ኪ ፕክሽንክንክ ማሂ፤ ፕዝቃብ ሳብ ሌጉሴጽ እንጅምቴባቤ፤ አምኔ። 26 ከንክን ሳብ እሸንሽድንደ ኡቅምክን ኪም ገርሺ። ማኔኔኪቴሬ ፕሻርት ክርቴምሽ ዎኔርዳኪተም ገርሺ፤ ፕሻርት ክርቴክ ማተያኪተም ዎንንትክ አክሲኪ። 27 ኮይምሽ አንግኔን ታሬ ፕሻርት ክርቴምሽ ግ ኪክን ዝእንትንም ገርሺ፤ ኪክ ኪክደ ቤልምንትክን ገእሽ ኡቅምሲኪ። ከንክን አንግኔን አንግ ኪክን እሸንሽድንደ

1+19:- እይቴርቴዳንት ዎን 14+17። 1+20:- ዩሥ 19+1-4። 1+21:- ሌጉሴጽ 4+17-18። 1+22:- ሌርግሰ 8+9፤ 1 ቶርንተሰ 1+20። 1+23:- አላክምሰ 4+15-18፤ ዩሥ 106+20። 1+24:- ዩሥ 81+12። 1+27:- ሌግ 18+22።

ምንሴኬ፤ ቱንትም ምንኬትንኬሬ ኬዜን ዠአዳክ ቤርነም ዜንንት ቴዩኪ።

28 ኤድን ሳባም ኤስከን ኪ ዠክንክን ዠክሰይንደ ሬዮም ኪ ምንቴምሽ ሳብ ደብቴንደ ጳቅሽክን ኪ ጊሠን ኪም ገርሺ።

29 ኤዜንኬ ሳብዜንክ ደቀለሰ ምንንት፥ ሬይ ሙደ «ኢን ማተኔ» ገይንት፥ ደቅለይሳብ ማትንት፥ ኒቅምንት፥ ኤደም ደይሰንት፥ ይኸምንት፥ ኤደም ጊሽንት፥ ደቅል ጊቀ፥ ኬን ሙደ ኪክ ጸጽቴኪ። ኮይምሼሬ ኤት ከር ኪዝደድ፥

30 ኤት ናመም ከይሰደድ፥ ሳባም ይኸደድ፥ ኤደም ዩክደድ፥ ጸልደድ፥ እድምደድ፥ ደቅል ሬዮም ዠግዞ ምንደድ፥ ዩም አደድከን ኤአዩድ፥ 31 ጳቅሽዮድ፥ ደዜን ቡድ እዝረዮድ፥ ሰልምንት ደኪድ፥ ናርትንት ዠሚደኪ። 32 ሬይን ኬነም ምንደድንክን «ደእ ኪም ዠክሰደ» ጋዳክ ሳብት ከርቴነም ኤሰሰደኬ፤ ደይንኪሰሬ ኮም ምንንት ዩሌክ ማትከደይክ ኮይን ምንደድነም ስልንትክ ዠጠሰደኪ።

ሳብት ቤርነ

2 1 ከንክን ኤድ አባብዜን ሃነ ቤርዳብን፥ ሀ ከንክ አድምድንደ ሬይ ደክዩ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሃነ ኤዜን ቤራረዮ ኮ ሀ ዜንክት ቤርሰቃብ ኤሥን ምንሰቃክ ደቀልሰነም ሃኔሬ ሀ ምንድንክን፥ ኤድ አባብዜን ሀ ቤርድንክ ሀመትዜን ቤርደዩ። 2 ኮይምሽ ደቀለሰ ምንደድንዜን ሳብ ቤርዳክ ቤርነ ዶፔን ኮ ማሥምሽ ኤሰሰዶቴ። 3 ሃነ ኮይን ምንደድንዜን ቤራረዮ ኪ ምንዳኪተም ምንዳብ ኤሥና፤ ሃነ ሳብት ቤርንግረንክ ሀ ደቅድንደ ሃን ከምደ? 4 ተ ሳብት ለቅምንክቴት ቤድምነምኪ ሙደነም ማሰዳብ ማትንትንክተምክ፥ እዝሚትንክተሚሬ ተከሳ ተክሰደ? ሳብ ለቅምይንተም ሃን ክ ቤሥሰቃክ ደቀለሰ ምንሀንተም ገርሸዮ ሳብደ ሀ ማተን ሃም ኤልንትክን ማሥምሽ ኤስከዮ? 5 ሃነ ደይንክ «ደቀልሰእስተም ገርሸቶ ሳብደ ማተይቴ» ገይንትሀንቴኪ ኤአዩብ ማትንትሀንቴክ ሳብት ጋምንኪ ዶፔንማክ ቤርንክት ሃፎርዳኪን ሴጽ ሳብት ጋም ዜንት ቤቴምሽ ማሰደዩ። 6 ኮኔሬ ሳብ ምለቅምለቅድኔን ሙደ ኪት ምንንምሽ በዜንኪተም ኪን እምደ። 7 ለቅም ምንንም

1:32:- ሀሌእ 7+1-3። 2+1:- ግጥስ 7+1-2፤ ሉቃስ 6+37። 2+4:- ዉጥንት 34+6፤ 2 ቶጦስ 3+9፤ ጥዶ 15። 2:5:- ዠክሰሰ 7+11-12። 2:6:- ዮሥ 62+12፤ ከምስ 24+12፤ ግጥስ 16+27።

ምንንትክ ዘብዞ ስልርንትነምኪ በንችምንትነምክ፥ ከዩያክ ደቅንትነሚሬ ዝግደድኔን ሉጥሴጽት ደቅንትነም ኪን እምምደ። 8 ይመትከን ጳቅሽደድኔን ደይንክ ዶፔን ማሠቃክ ለቅም ሬይነም ገርሸ ደቅል ሬዮም ምንደድንዜን ገእሼንደ ጋምይንተም ታደ። 9 ብሬዜን አይሁድ ኤድንዜን፥ ኮዘንክ አይሁድ ማትኪድንዜን ደቅል ሬዮም ምንደድን ሙደዜን ቤቅርኪ ከልርክ ዜንኪት ሃደ። 10 ደይንኪሬ ብሬዜን አይሁድ ኤድንክን፥ አልክ አይሁድ ማትኪድንክኔሬ፥ ለቅም ምንደድኔን ሙደ ስልሚትኪ በንችክ፥ ለቅምነሚሬ ኪን እሚርደ። 11 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብ ኤት አጥም ሺጆ ቤርዩ። 12 ሙሴት ከርቴነ ኪረ ደክደይክ ደቀለሰ ምንሰቅድነ ሙደ ከርተ ከይሰ ዜንኪት ቤሬርሰክ ከክይደኪ። ሙሴት ከርቴነ ኪረ ደቅድክ ደቀለሰ ምንሰቅድነ ሙደ ከርቴነም ገርንትንኪቴክ ዜንኪት ቤሰሬርደ። 13 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብት ብሬዜን ደቀልሰንት ደኪድ ማደድነ ከርቴነም ምንዜን ሃቅሽደድኖንምሽ፥ ከርቴነም ኤሴርተ ምንዜን ሃቅሽዮድን ደኪኪ። 14 ሙሴት ከርቴነ ኪረ ደኪድ አይሁድ ማትኪድነ ፕሽርይንቴክ ከርቴነ ኪዝዳክ ሬይነም ኪ ምንድክ፥ ሙሴት ከርቴነ ኪረ ደክንኪሴሬ ይንት ሙቴክ ከርቴክ ምንንት ዠክሰዳኪተም ደውደኪ። 15 ኮኔሬ ሙሴት ከርቴነ ኪዝዳክ ሬይን ሙደ ቡደግርኪት ጸጥምቴንደ ኮ ማዳኪተም ደውደኪ፤ አልክምስ ጳቅሽኔኪት ኮም ነቅሽደ። ሀሬከኔ ጋርሰንክ ጳቅሽኔኪት ኪ ምንሰቃክ ሬይንክ ምለቅምለቅ ሴጽ ኪን ከክንጥደ፥ ምለቅምለቅ ሴጽ ከንችከሰ ኪም ደደቅሰደ። 16 ኮኔሬ ማዳክ እ ኪዝዳክ ሳብት ደቅሽ ኡጥሰንምሽ ሳብ ዩሱስ ከርሰተሰንክ ኤድነ ቡደግርንት ኪ አቸቃክ ሬይንክ ክ ቤርዳኪንክ ማደ።

አይሁድ ኤድንኪ ሙሴት ከርቴንክ

17 ሃነ «እተ አይሁድ ኤድቴ» ጋደዩ፤ ሙሴት ከርቴንኪሬ ደደቅደዩ፤ ሳብኪሬ አደድምደዩ። 18 ሃነ ሳብት ኪስቴነም ኤሰሰደዩ፤ ሙሴት ከርቴነም ሀ ኤስድንክን ለቅም ሬይነም ምንንት ኤሰሰደዩ። 19 ሃነ «አጥ ምዕድነም ኤንሥዳብቴ፥ ጳምግር ደቅደድንቴሬ ሽክምቴ» ጋደዩ።

2:11:- አልክምስ 10+17፤ አይተርቴድንት ምን 10+34። 2:13:- ግጥስ 7+21፤ ሀደተብ 1+22-25። 2:14:- አይተርቴድንት ምን 10+35። 2:16:- ሩርዮብት ለቅ 12+14፤ አይተርቴድንት ምን 17+31። 2:17:- ግጥስ 3+9። 2:19:- ግጥስ 15+14።

20 «ኤስገትኪ ደፕንክ ዋርንት ጸጽቴንደ ከርቴነ እረ ደቅድንክን ጳቅሽዮድነም ኤስድቴ፤ ጳቅሽይንቴክ ይንሥምሽ ማሠቁድነሜሬ ኤሴስድቴ» ጋደዮ። 21 ተ እነ ሃነ አቤድነም ኤስዳብሰሳ፤ ሀከሠም ኤሳዮ? «ሀይዲፕካ» ገይሶ ኬዝደዮ ሀመት ዲባ ዲብደ? 22 «ሀይቤልምካ» ገይሶ ኬዝደዮ ሀመት ቤልማ ቤልምደ? ተው ሳበም ምክሲርዳክ ተም ይዝንዳብ ደቅደዮ ተው ሳበም ምክሲርዳክ ኤዮም ቡራ ቡርደ? 23 ሃነ ሙሴት ከርቴንክ እድምደዮ ከርቴነም ገርንትክ ሳብት ናመማ ዩክስደ? 24 ኮኔሬ «ዩ-ንክ ሳብት ናም አይሁድ ማትኪድንት ባኪግር ዩክምዴ» ገይሶ ጸፕርሰቅምሺ።

25 ከርቴነም ሀ ቦሥድንክ አንግመም ቴቸርንትሀንት ሜሚይዴ፤ ከርቴነም ቦሥደብ ሀ ማሥንክ አንግም ቴቸርንትሀንት አንግም ቴቸርክምሽ ኮም ፕይዴርዴ። 26 ተ እነ አንግምንት ቴቸረቃብ ኤሥን ከርተ ኬዚነም ቦሥዳብ ክ ማሥንክ፥ አንግምንት ክ ቴቸረቃኪተም አንግምንት ክ ቴቸርሸቅምሽ ኪም ፕይዴርደ ደክ? 27 ሃነ ከርቴነ ሀረ ደቅድክ አንግምሀንት ቴቸርቴባብ ደቅደዮ ከርቴነም ቦሥክስ ሀ ገርድንክን፥ ዋይንቴክ አንግምንት ቴቸረቃብ ደቅደ ከርቴነም ቦሥዳብ ሀዚን ቤቤርዴ። 28 ሀሪከኔ ጋርሰንክ ናምከን ዩሌክ አይሁድ ኤድ ማሠቃብነ ደፕንባብ አይሁድ ኤድ ደክዩ፤ ኮይምሺሬ አፕከን ሃፕርዳክ አንግመም ቴቸርንትኔሬ ደፕንምደ አንግመም ቴቸርንት ደክዩ። 29 ደፕንባብ አይሁድ ኤሥነ ዋርኸንቴኪሬ አይሁድ ኤዴ፤ ደፕንምደ አንግመም ቴቸርንት ሙሴት ከርቴንግር ጸፕርሰቃኪትምሽ ደክደይክ ሳብት መንፕሰክ ቡዴት አንግመም ቴቸርንትዩ። ኮይንምባብ ኤሥነ ሰልርነም ክ ቴይዳክ ሳብደንክንምሽ ኤደንክ ደክዩ።

አይሁድ ኤድነ ሳብዚን ቡድ ይ እስካኪትንክ ኪ ደቀለሰምሽ

3 1 ተ እነ አይሁድ ኤድነ አቤድንዝንክ ኪ ጋጽዳክ ሀሪኪ? አንግመም ቴቸርንትኔሬ ሀርክ ሚይዴ? 2 አይሁድ ኤድ ማትንትነ ቤድንክ ሚይዴ፡- ብርተዮ ሳብ ኡፕሰይንተም አይሁድ ኤድንክን ዋድም ኬን እምሰቁ።

2፡24፡- እሳስ 52፡5፤ ሀዘቁል 36፡20፤ 2፡27፡- ማቶስ 12፡41፤ 2፡29፡- አልክምስ 30፡6፤ 3፡2፡- አልክምስ 4፡8።

3 ተ እነ አይሁድ ኤድንግረንክ ዎለቅዎለቁድነ ሳብዚን ቡድ እዝዴድ ማሃ ኪ ሃፕርክንክ፥ ሳብዚን ቡድ ኪ እስካኪትንክ ሳብ ይዚን ቡድ እዘርቴባብ ማትንትኔክት ኔግደ?

4 ሀሰንደይንኪሬ ኔገዩ፤ «ኪዘሀንትምሽ ደፕንባብ ማደዩ፤ ሃም ይቸዳብሜሬ ቤርምክ ሀይሰደዩ» ገይሶ ጸፕርሰቅምሽ፥ ኤድ ሙደ ተውባብ ማሥንኪሴሬ ሳብ ደፕንባብ።

5 ደይንኪሬ ደቀለሰ ዎንዎንት ሳብ ደፕንባብ ማትንትንክተም ደውድንደ ኮ ማሥንክ፥ ተ እነ ሀር ጋቴ? ሳብ ዎንት ደቀለሰንክ ዎም ክ ገእድንክ ና ደፕንክ ቤርዳብ ደክዩ ገይንትዮ? ኮም ኤት ጳቅሽምሽ ጋድቴ። 6 ኮይን ማተዩ፤ ኮይን ማሥንክ፥ ሳብ ፕጫ ኮዚን ደቅዴድንኪን ሀሰንክ ቤርዴ? 7 ደይንኪሬ እስት ተውባብ ማትንትነ ሳብት ደፕንባብ ማትንትነም ደውንትክ ቦንቸምንክተም ደውድንደ ኮ ማሥንክ፥ ተ እዚን ደቀለሰባብምሽ ሀሪክኖክ ቤሪርዴ? 8 ለቅም ሬይ ሃፕርቴምሽ ደቀለሰ ሀሪከን ዎ ዎንይንዴ? ዎለቅዎለቁድነ «ጳውሎስ ኮይን ገይሶ ኤስዴ» ገይንትክ ናምእስተም ከይሰዴኪ። ከንክን ኪዚን ዝእዳክ ቤር፤ ደፕንምዴ።

ኤድ ሙደ ደቀለሰ ዎንሰምሽ

9 ተ እነ ዎተ አይሁድ ኤድነ አይሁድ ማትኪድንዝንክ ጋጽ ጋጽደ? ሀሰንደይንኪሬ ጋጽዮቴ፤ አይሁድ ኤድን ደይንኪሬ አይሁድ ማትኪድኔሬ ሙደ ደቀለሰን ጊሥዴድ ማትንትንኪተም ብሬዚን ዩን ኪሰትቴ። 10 ሀሪከኔ ጋርሰንክ ኮይን ገይሶ ጸፕርቴ፡-

- «ሳብከን ኤሌክ ዎንዳብ ኤድ ዎለቁሴሬ ደክዩ።
- 11 ጳቅሽዳቤሬ ደክዩ፤
- ሳብም ዝግዳቤሬ ደክዩ።
- 12 ሙዴነ ቲንትምቴኪ፤
- ሙዴነ ዎለቁክ ሚዮድ ማቴኪ፤
- ለቅም ሬዮም ዎንዳብ ኤድ ዎለቁሴሬ ደክዩ።
- 13 አፕኔኪት ዳክ ጎርምሽ ፖቸምቴንዴ፤
- አድምደንቴኪሬ ኤደም ገሽዴኪ፤

3፡3፡- ፕይዴር 23፡19፤ 2 ጥምቶስ 2፡13፤ 3፡4፡- ዩሥ 51፡4፤ 3፡5፡- ለዮብ 8፡3፤ 3፡6፡- ጥኻር 18፡25፤ 3፡8፡- ሮመ 6፡1፤ ፕይደ 15፤ 3፡9፡- ገሌተ 3፡22፤ 3፡10-12፡- ዩሥ 14፡1-3፤ ዩድ 53፡1-3፤ 3፡13፡- ዩሥ 5፡9፤ ዩድ 140፡3።

አጥጋርኪተንክ ዉዳክ ኪዘኔሬ ጉንምሽ ኤደም ገእድንዴ።

14 አፔኔኪት ጸቅምድንደ አሽሜት ዋርንት ጸጽቴንዴ።

15 ዱትኔኪት ኤደም ዴደሰንትከን ግፕቴንዴ።

16 ኪ ከይዳክ ጎግኪቴክ ሙደ ከይሰኪ ከሌርሰክ ዮሌክ ደቅዴ።

17 ለቅምት ጎግም ኤሰዮኪ።

18 ሳብከን ሀሰንደይንኪሬ አሸዮኪ።።

19 ከርቴት ዎን ኮ ደውዳክ ከርቴት ታሚክ ደቅዴድንከን ኮ ማሥምሽ ኤሴሰዶቴ፤ ኮንክ ኤድነ ከንክ ኪ እድምድንደ ሬይ ኪረንክ ከይክ አፔይንተም ዮዴኪ፤ ፕግዴዬን ደቅዴድ ሙደ ሳብት ቤርንት ጎይር ማዴኪ። 20 ከንከን ኤድ ሀዮሬ ሳብት ብሬዜን ሙሴት ከርቴትም ጳይንትክ ደቀላሰንት ደካብ ማተዮ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ከርተ ዎን ኮ ደውዳክ ኤድ ሙደ ደቀላሰ ዎንሰምሺ።

ከርሰቶሴን ቡድ እዝንትክ ደቀላሰ ደክባብ ማቲርድምሽ

21 ተ ደይንክ ሳብ ኤድነም ደቀላሰ ደኪድ ኪም ከ ማሰዳክ ጎግክ ከርተ ዎን ከይሰ ሃፕርቴ፤ ኮኔሬ ሙሴት ከርቴንገኪ ሳብት አይቴን ኪዝደድንክ ነቄሺርቴ። 22 ኮኔሬ ሳብ ሀሬሬ ፓሽም ዎትክደቅዶ፤ ዮሱሰ ከርሰቶሴን ቡድ እዝዴድ ሙዴከን ደቀላሰ ደክባብ ማትንትነም ኪን እምዴ። 23 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ኤድ ሙደ ደቀላሰ ዎንቴ፤ ሳብ ኪን እምሰቃክ ቦንትምንክተሚሬ በሺርቴኪ። 24 ከንከን ኤድነ ዮሱሰ ከርሰቶሰ ደቀላሰግርኪተንክ ኪም ደቅሽከን ይከሠም ከርግርኪት እመ ማሰሰ ከ እምሰቃኪትክ፤ ሳብት ጉር እሚንክ ሳብት ብሬዜን ደቀላሰንት ደኪድ ማዴኪ። 25 ሳብ ዮሱሰ ከርሰቶሰም ኤት ከርግር ቴፎርድንደ እመ ማሰሰ እምሴ፤ ኪም ከ እምሰቃክ፤ ከዜን ቡድ እዝዴድነ ሙደ ዘምእንክቴክ ደቀላሰይንቴት ኔከሽ ኪ ሃፕቴምሺ። ሳብ ኮም ከ ዮእሰቃክ ሳብ ይንት ሙቴክ ደፕንባብ ማትንትይንተም ደውንትከኔ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ብሬዜን ሃቃክ ደቀላሰንም ጋምከሰ እዝንትይንቴክ ገርሸቄ። 26 ተ ቦንንግር ደይንክ ደቀላሰከን ዮሱሰ ከርሰቶሰም እመ ማሰሴ። ኮንክ ሳብ ይንት ሙቴክ ደፕንባብ ማትንትይንተም ደውሶ፤ ዮሱሰኪን ቡድ

3፤14፡- ዮሥ 10+7። 3፤15-17፡- ኮም 1+16፤ እሳሰ 59+7-8። 3፤18፡- ዮሥ 36+1። 3፤20፡- ዮሥ 143+21 ገሌተ 2+16። 3፤22፡- አይቴርቴዳንት ዎን 15+9፤ ገሌተ 2+16። 3፤23፡- ገሌተ 3+22። 3፤24፡- ግላስ 20+28፤ ቲተ 3+7። 3፤25፡- ሌው 16+15-16፤ 1 ዮገስ 2+2።

እዝዴድነም ደቀላሰኪት ደኪድ ኪም ማሰቴ።

27 ተ እነ ከንክ ዎ አድምድንደ ሬይ ሀረ ደዮ? ሬይ ዎላቄሴሬ ደክዮ። ዎ አድመዎኪሰ ሀሬከኔ? ሳብት ብሬዜን ደቀላሰንት ደኪድ ዎ ማድንደ፤ ከርተ ዎንንም ቦሥንትክ ደክደይክ፤ ከርሰቶሴን ቡድ እዝንትክ ኮ ማሥንከኔ።

28 ከንከን ሳብ ኤደም ደቀላሰ ደክባብ ከ ማሰዳክ ኤድ ከርተ ዎንም ቦሥንትክ ማትክደይክ ከርሰቶሴን ቡድ እዝንትክ ማሥምሽ ኤሰዶቴ። 29 ተ እነ ሳብ አይሁድ ኤድንት ዮሌክ ሳብዮ? አይሁድ ማትኪድንቴሰ ሳብ ደክዮ? ዶፕን አይሁድ ማትኪድንቴሬ ሳብዮ። 30 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብ ዎላቄ፤ አይሁድ ኤድነሚሬ ማተን አይሁድ ማትኪድነሚሬ ዮሱሰ ከርሰቶሴን ቡድ እዝንትኪቴክ ደቀላሰኪት ደኪድ ኪም ማሰዴ።

31 ተ እነ ከርሰቶሴን ቡድ እዝንትንክ ከርቴትም ኔከሽዶቶ? ኮይን ደክዮ፤ ጋዲሬ ከርቴትም ዘፕሰዶቴ።

አብሬም ሳብኪን ቡድ እዝንትክ ደቀላሰንት ደክባብ ከ ማሥምሽ

4 1 ተ እነ ካሥንክ ዎንት ባቤን አብሬም ሀረ ሃፕተቄ ኪም ጋዴ? 2 አብሬም ደቀላሰንት ደክባብ ከ ማሠቃክ ዎንክ ሃቅንክ፤ ከንክ ከ አድምድንደ ሬይ ደቀ ሃቄ፤ ዳፍንምሽ ሳብት ብሬዜን አድምንት ኪን ማተዮ። 3 ሀሬከኔ ጋርሰንክ «አብሬም ሳብኪን ቡድ እዜ፤ ከንከን ሳብ ደቀላሰከት ደክባብ ማሰሰ ኪም ፕይዜ» ገይሶ መጻፕንግር ጻፕርቴ። 4 ዎንን ዎንዳብከን እሚርዳክ ከ ዎንሰቃኪት በዘንምሽ፤ ጉር እሚምሽ ኮም ፕይድረዮ። 5 ዎን ዎንያብ ደይንክ፤ ደቀላሰ ኤድነም ደቀላሰ ደክ ኤድ ማሰዳብ ሳብኪን ቡድ ከ እዝድንክ፤ ሳብኪን ቡድ እዝንትንክትክ ሳብ ደቀላሰ ደክባብ ማሰሰ ኪም ፕይዴ። 6 ደግቴሬ ለቅም ዎን ከ ዎንክደይክ ሳብ ደቀላሰከት ደክባብ ከ ማሰዳብ ኤሥነ ሀሰን አንጅምቴባብ ማትንትንክተም ኪሰከን ኮይን ገይሶቄ፡- 7 «ደቅላ ዎንንኪተም ኔገኔ ኪን ጋርሰቄድንኪ ደቀላሰንኪተም ኪን ኔከሺርሸቄድን አንጅምቴዴኪ።

3፤28፡- አይቴርቴዳንት ዎን 13+39፤ ገሌተ 2+16። 3፤30፡- ለአክምስ 6+4፤ ገሌተ 3+20። 3፤31፡- ግላስ 5+17። 4፤3፡- ጥሻር 15+6፤ ገሌተ 3+6። 4፤4፡- ግላስ 20+13-14። 4፤5፡- ሮመ 3+28። 4፤7-8፡- ዮሥ 32+1-2።

8 ሳብ ደቀልሰንከተም ጥይደያብ ኤሥን አንጅምቴባቤ 7ይሴ።

9 ተ አነ ኮነ አንጅነ አንግምንት ቴፍርሸቄድንከን ዮሌተ አንግምንት ቴፍረቄድንከን ከንኮ? «አብራም ሳብዜን ቡድ ከ እዝንከን ሳብ ደቀልሰክት ደከባብ ማሰሶ ኪም ጥይደዜ» ጋቶቴ። 10 ተ አነ ሳብ ደቀልሰ ደከባብ ማሰሶ ኪም ከ ጥይደዜ ቃይንቴ? አንግምንት ከ ቴፍርከንደት ብሬዚኖ፣ አንግምንት ከ ቴፍርሸንደት ቡርዮ? አንግምንት ከ ቴፍርካኪት ብሬዚኖንምሽ ከ ቴፍርሻኪት ቡር ደክዮ። 11 አብራም እከ አንግምንት ይ ቴፍርካኪት ብሬዚን ሳብዜን ቡድ እዝንትይንቴክ ከ ሃጥሰቃክ ደቀልሰ ደከባብ ማትንትከተም ዶፕሰስድንደ ጲጵ ማቴምሽ አንግምንት ቴፍርሸቄ፤ ከንከን አብራም አንግምንት ቴፍርከዶቅዶ ሳብዜን ቡድ እዝደድነም ደቀልሰ ደኪድ ማሰሶ ኪም ጥይደርቴምሽ፣ ኪ ሙዴት ባብ ማወቄ። 12 ከይምሽ አብራም አንግምንት ቴፍርሸቄት ባብዬ፤ አንግምንት ቴፍርሸቄት ባብን ከ ማወቃክ አንግምንት ኪ ቴፍርሸንከን ዮሌክ ማትከደይክ፣ ኖ አንግምንት ይ ቴፍርካኪት ብሬዚን ሳብዜን ቡድ እዝንትክ ከ ሙከዳቅምሽ ኪቴሬ ሳብዜን ቡድ እዝንትክ ኪ ሙከድንከኒ።

ሳብዜን ቡድ እዝንትክ ለጊርሰቃክ ጥግርን

13 አብራም ይንት ካሥን ኪከን ጥጫ ሙደም ከ ዮድምሽ ሳብ ጥግር ኪን እምሴ፤ ኮነ ጥግርን ኮ ሃፕርዳክ አብራም ከርቴነም ከ ቦሥሰንከን ማትከደይክ፣ ሳብዜን ቡድ እዝንትንክቴክ ሳብ ደቀልሰ ደከባብ ማሰሶ ኪም ከ ጥይደዝቅንከኒ። 14 ጥግር ኡፕሰነም ዮደድነ ከርቴነም ቦሥደድ ማወቅንክ፣ ሳብዜን ቡድ እዝንትነ ሚየይንደ፤ ሳብት ጥግር ኡፕሰነሬ ጉር ኒክቴ። 15 ከርተ ዎንነ ኮ ታዳክ ሳብት ጋመሚ፤ ከርተ ዎን ደክንክ ከርቴነም ገርንትክ ደቀልሰ ዎን ደክዮ። 16 ሳብ ይንት ጥግርን ከ እምሰቃክ ከዜን ቡድ እዝንትንክ ሃቄ። ከንከን አብራምት ካሥን ሙደ ጥግርን ኮም ሳብት ጉር እግንክ ዶፕን ቴይደኪ። ኮኔሬ አብራምት ካሥን ከርቴነም ዎንደድ ዮሌክ ማትከደይክ፣ አብራምምሽ ሳብዜን ቡድ እዝደድ ሙዴኪ። ሀሬከኔ

4፤11፡- ጥኻር 17፡10። 4፤13፡- ጥኻር 17፡4-8፤ ዩድ 22፡17-18፤ ገሌተ 3፡29። 4፤14፡- ገሌተ 3፡17-18። 4፤15፡- ሮመ 7፡7-10። 4፤16፡- ጥኻር 22፡18፤ ገሌተ 3፡7።

ጋርሰንክ አብራም ሳብዜን ቡድ እዝንትንክ ዎ ሙዴት ባብዬ። 17 ኮኔሬ ማወቃክ «ቤድም ኤት ባብ ሃም ማሰትቴ» 7ይሶ ጸፕርሰቅምሺ። ከንከን አብራም ከዜን ቡድ እዝደቃብ፣ ዴእሰቄድነም አፕከሚድ ማሰዳብንኪ ደካኪተም ዶቅድንደ ሬይ ማሰዳብን ሳብት ብሬዚን ጥግርን ስፕቴንደ። 18 ሀሬሬ ጥግር ደክንደ ሴጽክ አብራም ሳብዜን ቡድ እዝንትክ ጥግር ዮይዳቄ፤ ከንከን «ካሥሀንት ኮይምሽ ኮይን ቤዴኪ» 7ይሶ ጸፕርሰምሽ፣ ቤድ ኤት ባብ ማግ። 19 አብራምት ቦን ኤደንቅባብ እሥ ማዳኪንክ፣ ዜኔይንቴት ለንቅንትንክ ይንሥ ከረ እለሰመያኪተምኪ መይንክት ሳሬሬ ሴኪንደትኪ ገልጻርቴንደትክ ማትንትንክቴክ ይንሥ ኮረ አድመያኪተም ይ ኤሰድንኪሰሬ፣ ሳብዜን ቡድ እዝንትይንቴክ ዘብዞንምሽ ለንቅክዮ። 20 ሳብዜን ቡድ እዝንትይንቴክ ስፕቴባብ ማፕ ሳብም ቦንቸሽንምሽ፣ ሳብ ዩን እምሰቃክ ጥግርንክ ቡድ እዝይቴ 7ይሶ ሀሰንደይንኪሬ እፍርክዮ። 21 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብ ይ እምሰቃክ ጥግርንም ቦሥንት ኪም በሽያኪተም ከ ኤሰድንከኒ። 22 ኮከን አልክ ሳብ ደቀልሰክት ደከባብ ማሰሶ ኪም ጥይደዜ። 23 ደይንኪሬ «ሳብ ደቀልሰክት ደከባብ ማሰሶ ኪም ጥይደዜ» ጋዳክ ኡፕሰነም ጸፕርሰቃክ አብራምከን ዮሌክ ማትከደይክ፣ 24 አልክ ዎከኔሬ ጸፕርቴ፤ ባቤለምንት ዮሱሳም ዴእግረንክ ኪም ጳሰሰቃብን ሳብዜን ቡድ እዝደድን ዎከኔሬ ሳብዜን ቡድ እዝንትዎንቴክ ሳብ ደቀልሰንት ደኪድ ማሰሶ ዎም ጥይደ። 25 ባብ ዮሱሳሚሬ ዎንት ደቀልሰከን ዮሥትዮ ኪም እግርሰቄ፤ አልክ ሳብት ብሬዚን ደቀልሰ ደኪድ ዎም ማሰከን ዴእግረንክ ጳምተቄ።

ሳብዜን ቡድ እዝንትክ ሃፕርዳክ ለቅምኪ ቄሽምክ

5 1 ተ አነ ዎተ ክርሰቶሰዜን ቡድ እዝንትክ ሳብት ብሬዚን ደቀልሰንት ደኪድ ዎ ማወቅንከን፣ ባቤለምንት ዮሱሰ ክርሰቶሰክ ሳብ ኪከን ለቅምክ ደቅዶቴ። 2 ክርሰቶሰዜን ቡድ እዝንትክ ከንክ ሳብት ጉር እግንም ሃፕተቄቴ፤ ታሬ ከንክ ዘብዞዮ ዎእዶቴ። ሳብት ቦንቸምንግሬ ከሽምደድ ማትንትከን ጥግርክ እድምዶቴ። 3 ኮነ ዮሌክ 4፤17፡- ጥኻር 17፡5። 4፤18፡- ጥኻር 15፡5። 4፤19፡- ጥኻር 17፡17፤ ዩድ 18፡11። 4፤23-24፡- ሮመ 15፡4። 4፤25፡- እላስ 53፡4-5። 5፡1፡- ሮመ 3፡28፤ 2 ቆርንቶስ 5፡18። 5፡2፡- ኡፕሰነ 2፡18፤ ዩድ 3፡12። 5፡3፡- ማሰሰ 5፡12፤ ሀይተብ 1፡2-3።

ማትከደይክ ከአርዎንቴኪሪ እድድምድቴ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ከአርግረንክ እዝሚት፤ ⁴ እዝሚትግረንኪሪ ዘብንት፤ ዘብንትግረንኪሪ ጉሚር ሃፕርድምሽ ኤሴሶድቴ። ⁵ ምን እሚርሰቃብ ሳብት መንፕሰ ጫልንክ ሳብት ሰላሚን ቡዴግርንት ጸጸቅንክን፤ ጉሚርን ኮነ ምም አሸንሸዮ። ⁶ አክ ለንቅም ኤድ ም ደይክ፤ ሳብ ከ ኪዙቃክ ሴሊን ዠላሻኪንክ፤ ክርሰቶስ ም ደቀላስ ኤድንክን ዴእሴ። ⁷ ሳብክን ኤሌክ ምንዳብት አለይስ ዴእዳብ ኤደም ሃፕንት ገላሽ ከልምሰይ፤ ደይንኪሪ ለቅምባብ ኤሥንት አለይስ ዴእክን ዘብዳብ ሀሬሰንግር ሃፕርደ ዳቴሬ። ⁸ ዳናንምሽ ምተ አክ ደቀላስ ኤድ ም ደይክ ክርሰቶስ ምክን ዴእሴ፤ ኮኔሬ ሳብ ምክን ዴንት ደቅዳክ ሰላሚንም ምን ደውዴ። ⁹ ተ አነ ዮሱስ ክርሰቶስት ከምእንክ ሳብት ብሬዚን ደቀላሰንት ደኪድ ም ማሠቅንክ፤ ጋጺሬ ክንክ ሳብት ጋምንግረንክ ደደቅዶቴ። ¹⁰ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ምተ ሳብም ይኸደድ ም ሃቅክ ሳብት ይንሥንት ዴእንክ ሳብ ኪክን ም ቂሽምሸቅንክን፤ ተ አነ ሳብ ኪክን ም ቂሽምሸንዴት ቡር ጋጽ ይንሥንክቴት አፕክ ደቅንትክ ደቅዶቴ። ¹¹ ኮነ ዮሌክ ማትከደይክ ቂሽምንም ም ሃፕሰቃብን ባቤለምንት ዮሱስ ክርሰቶስንክ ሳብክ አድምዶቴ።

አዳምኪ ክርሰቶስክ

¹² ክንክን ኤድ ምለቅባብንክ ደቀላስ ፕሬ ኮዜን ሃይ፤ ደቀላስንኪሪ ዴእ ሃይ፤ ኮንክ ኤድ ሙደ ደቀላስ ምንሰቅንክን ዴእ ኤድ ሙደዚን ገላሻ። ¹³ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሙሴት ክርቴነም እሚርሰቃኪንክ ዮክ ደቀላስ ፕሬዚን ሃቂ፤ ደይንኪሪ ክርተ ደካኪንክ ደቀላሰም ፕዶድረዮ። ¹⁴ ዳናንምሽ አዳምምሽ ክርቴነም ገርንትክ ደቀላስ ምንቂዚን ክንክ ኔክደይክ፤ አዳምክንክ ዮዞ ሙሴክ ዮክ ዴእ ኤድ ሙደዚን ባምሴ። አዳም አስ ብሬዚን ሃዳብን ክርሰቶስት ከምሰዮ። ¹⁵ ደይንኪሪ ሳብት ጉር እሚን ኤት ደቀላሰንክ ገጋጽዴ፤ ኤድ ምለቅባብት ደቀላሰንክ ቤድ ኤድ ዴእሰምሸ፤ ኮዞንክ ጋጽ ሳብት ሃሽሚንኪ ምለቃብን ዮሱስ ክርሰቶስት ሃሽሚንክ ሃፕርሰቃክ ሳብት ጉር እሚን ቤድ ኤድንክን ቤዘቂ። ¹⁶ ኮይምሽ ሳብት ጉር እሚን ኤሥን

5:5:- ጱሥ 119:118 ፕላላሰ 1:20 5:8:- ሞስ 3:16 1 ሞስ 4:10 5:9:- ሮ 1:18 5:10:- ቀላላስ 1:21-22 አላር 7:25 5:12:- ፕሮር 2:17 ዮድ 3:6 5:14:- 1 ላርገላ 15:22

ምለቅባብት ደቀላሰንክ ገጋጽዴ፤ ኤሥን ምለቅባብት ደቀላሰንክ ሃይቃክ ጋምን ሳብት ቤርነም ታደ፤ ቤድም ኤት ደቀላሰንክ እሚርሰቃክ ሳብት ጉር እሚን ኤዴን ደቀላሰንት ደኪድ ማትንትነም እምሴ። ¹⁷ ኤሥ ምለቅባብት ደቀላሰንክን ዴእ ክንክ ኤድ ሙደዚን ጋንም ኮ ሃፕሰንክ፤ ጋጽ ዴጽምሰን ሳብት ጉር እሚንምኪ ደቀላሰንት ደኪድ ማትንትነምክ ቴይዴድ ሙደ ምለቅባብሰን ዮሱስ ክርሰቶስንክ ሺችት ደቅንትክ ደቅዴኪ። ¹⁸ ተ አነ ደቀላስ ምለቅንክ ዴእት ቤር ኤድ ሙደዚን ሃይ፤ ኮይምሽ ምለቅባብ ክርሰቶስ ሳብክን ኤሌክ ክ ምንሳኪትንክ ኤድ ሙደ ሳብት ብሬዚን ደቀላሰንት ደኪድ ማም ደቅንትክ ኪ ደቅቴምሽ ማሚ። ¹⁹ ኤሥን ምለቅባብ አዳምት ሳብክን ኤአ ገርንትንክ ቤድ ኤድን ደቀላስ ኤድ ኪ ማሠቅምሸ፤ ኮይምሽ ክርሰቶስት ሳብክን ኤእንትንክ ቤድ ኤድን ሳብት ብሬዚን ደቀላሰንት ደኪድ ማዴኪ። ²⁰ ደቀላስ ምን ቤቴምሽ ሙሴት ክርተ ሃይ፤ ደይንኪሪ ደቀላስ ምን ቤክቅምሽ ሳብት ጉር እሚን ኮዞንክ ጋጽ ቤዚ። ²¹ ኮኔሬ ማሠቃክ ደቀላስ ዴእክ ኮ ባምሰቅምሽ ሙደ፤ ኮይኔሬ ባቤለምንት ዮሱስ ክርሰቶስንክ ሃፕርዳክ ሌፕሴጽ ደቅንትነም ታትክን፤ ሳብት ጉር እሚን ደቀላስ ደክባብ ማትንትነም እምንትክ ኮ ባምቴምሺ።

ደቀላሰግረንክ ፓሽምሽ ክርሰቶስ ኪክን ደቅንት

6 ¹ ተ አነ ሀር ጋቴ፤ ሳብት ጉር እሚን ምን ቤቴምሽ ደቀላሰክ ዘብዞ ደቅቶ? ² ኮይን ደከዮ፤ ምተ ዴእክ ፓሽሚርድምሽ ደቀላሰግረንክ ፓሽምቴድ ደቅዶቶ፤ ደቀላሰክ ሀሰኖ ዘሮ ደቅዶ? ³ ዮሱስ ክርሰቶስ ኪክን ምለቅ ማትንትክን ሽኤርሸቂድ ምተ ሙደነ ከት ዴእነሚሬ ከሽምዴድ ማትክን ም ሽኤርሸምሽ ኤሰዮቶ? ⁴ ተ ክርሰቶስ ሳብ ባቤንት ቦንችምክ ዴእግረንክ ክ ሳምተቅምሸ፤ ኮይምሽ ምቴሬ ከለ ደቅንትክ ም ደቀን ከት ዴእነም ከሽምዴድ ማትንትክን ሽእር ሽእርንትምንቴክ ክ ኪክን ዱኪርሶቴ። ⁵ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ዴእንክተም ከምዳክ ዴእንክ ክ ኪክን ምለቅ ም ማሥንክ፤ ሳምንትንክተም ከምዳክ ሳምንትንኪሪ አልከምሰ ክ ኪክን ምለቅ ማዶቴ። ⁶ ኮዞንክ አስ ደቀላስ

5:18-19:- እላስ 53:11 5:20:- 1 ሞንገላ 1:13-14 6:1:- ሮ 3:8 6:2:- 1 አፕሮስ 2:24 6:4:- ቀላላስ 2:12 6:6:- ገሌተ 2:20 ዮድ 5:24

ምንዳክ እዚምንት ነክቴምሽ፤ ደቀልሴን ጊሥዴድ ማትንትምንት ነክቴምሽ፤ ገሸእክ እዚምንት ክርሰቶሰ ኪክን ኮ ሮኪርሰምሽ ኤሰዶቴ። ⁷ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ደእቴባብ ኤሥነ ደቀልሴን ምኔን ጊሥዳብ ማትንትግረንክ ዉቴ። ⁸ ተ እነ ክርሰቶሰ ኪክን ም ደእሰቅንክን ክ ኪክን ደቅንትክ ም ደቅድምሽ ዶፕሰዶቴ። ⁹ ክርሰቶሰ ደእግረንክ ጳምንትይንትንክ አልከምሰ ክ ደአይምሽኪ ኮገንክ እሰ ደእቴሬ ጋንም ዜንክት ደከምሽ ኤሰሰዶቴ። ¹⁰ ክ ደእሰቃክ ደእነ ደቀልሴን ጋንምንም ከይሰከን ክር ምለቄክ ደእቴ፤ ክ ደቅዳክ ደቅንትነ ደይንክ ሳብከን ደቅዴ። ¹¹ ዩቴሬ ኮይምሽ ደቀልሴን ጋንም ዩዜን ደቅታክምሽኪ ደቀልሴን ዩ ደእሰምሽ፤ ዩሱሰ ክርሰቶሰንኪሬ ሳብከን ደቅንትክ ዩ ደቅድምሽ ጳቅሽኪቴ።

¹² ተ እነ ደቀልሴን ደእዳክ ሞዜኔንት ጋንምኮት ደቅቴምሽኪ ሞት ኡቅምከኔሬ ጊሥዴድ ዩም ኮ ማሰቴምሽ ሀይኤእኪቴ። ¹³ ኮይኔሬ ዜኔዩንተም ደቀልሴን ዚገ ማሰሴቶ ደቀልሴን ሀይእምኪቴ፤ ኮት አለይሰ ደእግረንክ ጳምቴቶ ደቅንትክ ዩ ደቅድንክን ዩከም ሳብከን እምኪቴ፤ ዜኔዩንተም ሙደ ሳብከን ኤኤክ ምኔርድንዴት ዚገ ማሰሴቶ ሳብከን እምኪቴ። ¹⁴ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ተ ዩ ደቅዳክ ሳብት ጉር እግንግርንምሽ ክርቴት ጎይር ዩ ደክንክን፤ ደቀልሴን ዩም ጊሥንት ኮን ማተዩ።

ሳብከን ኤኤክ ምንዴድ ማትንት

¹⁵ ተ እነ ሀር ጋቴ፣ ክርቴት ታግኒክ ማትንትምንት ኔጎ ሳብት ጉር እግንግር ም ደቅድንክን ደቀልሴን ም ምነ፣ ሀሰንደይንኪሬ ሀይ ም ምነ። ¹⁶ ኤድ ምለቅባብት ገኸሽዴድ ማሂቶ ኤእንትከን ዩከም ም ደእምድንክ፣ ኮ ከከን ዩ ኤእዳብ ኤሥንክን ጊሥዴድ ማትንትዩንተም ኤሰዩቶ፣ ወይ ደቀልሴን ዩ ኤእድንክ ደአም ዩዜን ታድንደ ደቀልሴን ጊሥዴድ ማዴቴ፤ ወይ ሳብከን ዩ ኤእድንክ ሳብት ብሬዜን ደቀልሴንት ደኪድ ዩም ማሰድንደ ኤኤክን ጊሥዴድ ማዴቴ። ¹⁷ ዩተ ብሬዜን ደቀልሴን ጊሥዴድ ሃቄቴ፤ ተ ደይንክ ዩ ቴዩቃክ ኤሰንትንክን

6+7:- 1 ጥሰር 4+1= 8+8:- 2 ጥግንተሰ 2+11= 6+9:- ጥሰ ሸጽታክ ረዶ፤ 1+18= 6+11:- 2 ቶርንተሰ 5+14-15= 6+12:- ዩሥ 119+133= 6+16:- ጥሰ 8+34=

ቡዴንቴክ ዩ ኤእሰቅንክን ሳብን ምሰጋነ ዳኔ። ¹⁸ ደቀልሴን ምንት ጊሥ ጎይረንክ ዉተቅሴቶ ሳብከን ኤኤክ ምናሬቶ ከከን ጊሥዴድ ማቴቴ። ¹⁹ እተ ኤዴን ኤሰምድንደ አፔንክ እ ኪዝድንደ ጳቅሽዩንቴክ ለንቅም ማትንትዚንተንክ ጳምሰቅንዴ። ብሬዜን ዜኔዩንቴት ሱክነም ደቅል ሬይ ኪ ምንቴምሽ ደብ ሬይክንኪ ሳብከን ኤአይንደ ጳቅሽክን ጊሥዴድ ኪም ማሰሴቶ ዩ እምሰቅምሽ፤ ኮይምሽ ተ ዜኔዩንቴት ሱክነም ዉልም ምን ምንንትከን ሳብከን ኤኤክ ጊሥዴድ ኪም ማሰሴቶ ኪን እምኪቴ። ²⁰ ደቀልሴን ጊሥዴድ ዩ ሃቃኪንክ፣ ሳብከን ኤኤክ ዩ ምንቴምሽ ዩም ዩድንደ ሬይ ደከ ሃቄ። ²¹ ተ እነ ደቀልሴን ጊሥዴድ ማሃ ዩ ደቅዳኪንክ ሀሬ ሃፕተቄ፣ ተ ዩም አሸንሸድንደ ከይሰ ሀይ ሀሬሬ ዩን ግይድንደ ሃፕቄቴ፤ ሪይን ኮት መቅንቴነ ደይንክ ደእዩ። ²² ተ ደይንክ ደቀልሴን ዩ ጊሥደቃኪትግረንክ ዉተቅሴቶ ሳብከን ጊሥዴድ ማትንትዩንቴክ ዉልምንም ሃፕዴቴ፤ ሪይን ኮት መቅንቴኔሬ ሌፕሴጽት ደቅንትዩ። ²³ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ደቀልሴን ባዜን ደእዩ፤ ሳብት ጉር እግን ደይንክ ባቤሰምንት ዩሱሰ ክርሰቶሰንክ ሃፔርዳክ ሌፕሴጽት ደቅንትዩ።

ሙሴት ክርቴንግረንክ ዉትንትንክ

7 ¹ እንዴፕሰኪሶ! ዩ ክርቴነም ኤሰዴድንክን ኮም ኪዝድቴ:- ክርተ ኤዜን ጋንምኮት ደቅዳክ ኤድ አፔክ ክ ደቅዳኪንክ ዩክ ኮ ማዳኪተም ኤሰዩቶ፣ ² ይእተአክ መይነ ክእሰ አፔክ ክ ደቅዳኪንክ ክ ኪክን ክርቴክ ደኪርቴንዴ፤ ክእሰ ደእሳኪንክ ደይንክ ክእንክ ደቅዳክ ክርቴንግረንክ ቡልምቴንዴ። ³ ክንክን ክእሰ አፔክ ደቅድክ አንግ አብ ኤር ኮ ይእድንክ፣ ቤልምቴንዴ ኮም ጋርዴ። ክእሰ ደእሳኪንክ ደይንክ፣ ክ ኪክን ይ ደከምሰቃክ ክርቴንግረንክ ይ ቡልምሰንክን አንግ አብ ኤር ኮ ይእሰንክ ቤልም ደክዩ። ⁴ እንዴፕሰኪሶ! ዩ-ጎክግኪሬ ኮይምሽ፤ ዩተ ክርሰቶሰት ዜኔንት ሱክ ዩ ማሥንክን፣ ደእክ ፓሽግርድምሽ ክንክ ሙሴት ክርቴንክንክ ፓሽምሽቄቴ። ክንክን ሳብከን አፕ ም ኡሽቴምሽ፣ አብ ደእግረንክ ጳምተቃብን ክርሰቶሰት

8+19:- ሮመ 12+1= 8+20:- ጥሰ 6+24= 8+21:- ከምሰ 14+12፤ ህዛቄል 36+31= 6+23:- ሮመ 5+12፤ 1 ጥሰ 5+11= 7+2:- 1 ቶርንተሰ 7+39= 7+3:- ጥሰ 5+32= 7+4:- ገሌተ 2+19=

ኤድ ግቴቴ።⁵ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ዋ ደቅሸክ ዎ ደቅዳኪንክ፤ ከርተ ኮም ንንክሸዳክ ደቅል ኡቅም ዴእት አፕ ዎ ኡሽቴምሽ ዜኔዎንቴት ሱከንግር ደቅሶ ዎንዳቱ።⁶ ተ ደይንክ ደክሰዮ ዎም ሃቃክ ከርቴንግረንክ ዴእክ ፓሽግጊርድምሽ ከርቴት ደከርግረንክ ዉተቴ፤ ከንክን ኮዞንክ እሰ ዎ ፕከሽዳክ መንፔሰ ዉል ዎም ኤንሥድምሽ ክሰ ደቅንትኮንምሽ፤ ብሬዚን ኮን ዎ ጊሠቃክ ጊሸእክ ከርቴንት ኪዚንክ ደክዩ።

ከርቴኪ ደቀልሰክ

7 ተ እነ ሀሮ ጋቴ? ከርተ ይንት ደቀልሰዮ? ኮይን ደክዩ፤ ደይንኪሬ ከርቴንክ ግትክ ሃቅንክ ደቀልሰ ሀረ ደይንኪሬ ኤሰይ ሃቅቴ። ሀሪከኔ ጋርሰንክ ከርተ «ሀይኡቅምካ» ኮ ጋቅንክ ኡቅም ሀረ ደይንኪሬ ኤሰይ ሃቅቴ።⁸ ደቀልሰ ከርቴት ኪዚንክ ከር ሃፕንትክ እዜግርሰት ኡቅም ሙደም ዎጂ፤ ኮኔሬ ከርተ ደክንክ ደቀልሰት ዘም ደክዩ።⁹ ከርተ ደክንደ ሴጽ እተ አፕክ ደቅዳብ ሃቅቴ፤ ከርቴት ኪዚን ሃዳኪንክ ደይንክ ደቀልሰ ዘም ሃፕሴ፤¹⁰ እቴሬ ዴእስቴ፤ ደቅንትክን እግርሰቃክ ከርቴት ኪዚንክ ዴእ እዚን ሃድክ ሸጅቴ።¹¹ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ደቀልሰ ከርቴት ኪዚንክ ከር ሃፕቶ ጊሸሸ ከንክ ኢም ዴይሴዴ።¹² ከንክን ከርቴነ ዉልጓዴ፤ ከርቴት ኪዜኔሬ ዉልጓዴትኪ ዶፕንምዴትክ፤ ለቅምንዴሬ።¹³ ተ እነ ለቅም ግሠቃክ ራይነ እዚን ዴእም ታዴ ገይንትዮ? ኮይን ደክዩ። ዴእነም እዚን ታደቃክ ደቀልሰዩ፤ ደቀልሰ ሀረ ደይንኪሬ ኮ ኤሰምቴምሽ ለቅም ግሠቃክ ራይንክ ዴእም እዚን ታዴ። ከንክን ከርቴንት ኪዚንክ ደቀልሰ ገእሸ ደቅል ግትንትኔኮት ኤሰምዴ።

ኤት ቡዴግር ደቅዳክ ግርም፤

14 ከርተ መንፔሰንክምደ ኮ ግሥምሽ ኤሰሰዶቴ። እተ ደይንክ ደቀልሴን ጊሥዳብ ግትንትክን ሸንምሸቃብ ዋክምባብቴ።¹⁵ እ ዩይዳኪተም ኤሰይቴ፤ ሀሪከኔ ጋርሰንክ እ ነሽዳክ ራይነም ዎንንት ገርሸቶ እ ይሹዳኪተም ዎንድቴ።

7:5:- ሀይተሰ 1+15። 7:6:- ሮመ 8+2-4። 7:7:- ዉትንት 20+17፤ ለልክምስ 5+21፤ ሮመ 3+20። 7:8:- ሮመ 4+15፤ 1 ቀርጉተሰ 15+58። 7:10:- ሌፀ 18+5። 7:11:- ፕኸር 3+13። 7:12:- ዩሥ 19+8። 7:14:- እሳሰ 50+1። 7:15:- ገሌተ 5+17።

16 ተ እነ እ ነሽዳኪተም ዎንዳብ እ ግሥንክ፤ ከርቴነ ለቅም ግትንትንኮተም ዶፕሰንትክ ኪዘድቴ።¹⁷ ተ እነ ዎንክን እ ነሽዳክ ራይነም እዜግርሰት ደቅዳክ ደቀልሰ ዎንዶንምሽ ዎንዳብን እተ ደክቴ።¹⁸ እግር፤ ገይንት እዜግርሰት፤ ለቅም ራይ ሀሰንደይንኪሬ ደክምሽ ኤሰሰድቴ፤ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ራይ ሀሪነግሬ ለቅም ዎንንትክን እ ዝግድንኪሴሬ፤ ኮ ለቅም ራይነም እረ ዎንመዩ።¹⁹ ዎንንትክን እ ዝግዳክ ለቅም ራይነም ዎነይቴ፤ ኮት አለይሰ እ ነሽዳክ ደቅል ራይነም ዎንድቴ።²⁰ ተ እነ ዎንንትክን እ ነሽዳክ ደቅል ራይነም ዎንዳብ እ ግሥንክ፤ ኮም ዩይዳብነ እዜግርሰት ደቅዳክ ደቀልሰዮንምሽ እተ ደክቴ።

21 ተ ከርቴን ኮነ ዎንዜን ኮ ደቅድምሽ ሸድቴ፡- ኮኔሬ ለቅም ራየም ዎንክን እ ዝግድክ ደቅል ራየም ዎንክን ዩድምድቴ።²² ቡዴእስቴክ ሳብት ከርቴንክ ጉግርድቴ።²³ ዳናንምሽ እስት ደቅሸግር ደቅዳክ ከርቴን ኪክን ዳም ዶባሮ እዜግርሰት ዎንዳክ ደቀልሰት ከርቴክ ደኪርቴባብ ኢም ማሰዳብ አብንደ ከርተ እዜግርሰት ደቅድምሽ ሸድቴ።²⁴ እተ ሀሰንምሻብ ከሌርቴባብ ኤድቴ፤ ኮ ዴእግር ኢም ዝእሽዳክ እዜንግረንክ ሀይ ኢም ደቅሸዴ? ²⁵ ባቤሰዎንት ዩሱስ ከርሰቶሰንክ ደቅሸም ኢን እምዳብ ሳብከን ምሰጋነ ዳኔ፤ ተ እነ ደቅሸእስቴክ ሳብት ከርቴንክን ጊሥዳብ ደቅድቶ፤ እዜእስቴክ ደቀልሰት ከርቴንክን ጊሥዳብቴ።

መንፔሰ ዉልጓክ ሃፕርዳክ ደቅንት፤

8 1 ተ እነ ዩሱስ ከርሰቶሰክ ደቅዴይንዜን ቤር ደክዩ።² ሀሪከኔ ጋርሰንክ ዩሱስ ከርሰቶሰንክ ደቅንትነም እምዳብ መንፔሰ ዉልጓት ከርቴነ ደቀልሰቴኪ ዴእቴክ ከርቴንግረንክ በዘ ከይሰ ዩቄርድንዴዚን ኢም² ዉሥቴ።³ ኤት እዞ ለንቅም ግትንትከንክ ሳምሰቅንደ ከርተ ዎንንትክን ኮን ግተቃኪተም ሳብ ዎንሰቱ። ኮኔሬ ሳብ ይንት ይንሥነም ደቀልሰ ኤት ከምሰክ አይም፤

² ዩድ 8+2፡- «እግ» ጋዳክ ዎለቅዎለቅ ኮንግኮ መጥገር «ዎግ» ጋድክ፤ ዎለቅዎለቅ መጥገሬረ «የግ» ጋዴ።

7:22:- ዩሥ 1+2፤ ዩድ 40+8። 7:23:- ሮመ 7+15። 7:25:- 1 ቀርጉተሰ 15+57። 8:2:- 2 ቀርጉተሰ 3+6፤ ፕዶደ 17። 8:3:- ለዩቴርቴድንት ዎን 13+38-39፤ እብረ 2+14።

ደቀላሰከን ዴእዳብ እመ ኪም ማሰንትክ፣ ኤት እዚግር ደቅዳክ ደቀላሰንዜን ቤርሰ ኮም ከይሌ።⁴ ኮሚሬ ክ ዩ-እስቃክ ዋት ጳቅሽክ ማትከደይክ መንጥስት ጳቅሽክ ደቅዴድን ምክክ ከርቴት ኬዜነ ቡድም-ቴምሺ።⁵ ዋ ዩም ኤንሥድክ ደቅዴድነ ዋ ሪየም ዩሌክ ጳቅሽደኪ፤ መንጥስ ጫል ዩም ኤንሥድክ ደቅዴድነ ደይንክ መንጥስጎክማክ ሪይነም ጳቅሽደኪ።⁶ ዋጎክምደ ሪየም ጳቅሽንት ዴእም ታዲ፤ መንጥስ ሪየም ጳቅሽንት ደይንክ ደቅንተምኪ ለቅመምክ እምዴ።⁷ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ዋጎክምደ ሪየም ጳቅሽዳብ ኤድ ሳብት ከርቴንክን ክ ኤእይንክን፣ ኤእ ኤእንቴሬ ኪም በሽድንክን፣ ሳብም ይዥዳቤ።⁸ ዋ ጳቅሽክን ጊሥዴድነ ሳብም ጉሚርሽንት ኪን ማተዩ።⁹ ዩንት ደይንክ ሳብት መንጥስ ቡዴግሬንት ደቅድንክ መንጥስክን ጊሥዴድንምሽ ዋ ጳቅሽክን ጊሥዴድ፤ ክርሰቶስት መንጥስ ደረ ደክባብ ሀዩሬ ክርሰቶስት ኤድ ደክዩ።¹⁰ ክርሰቶስ ቡዴግሬንት ክ ደቅድንክ፣ ዋዩንት ደቀላሰንክን ዴእቴንዴ፣ መንጥስዩንቴክ ደይንክ ሳብ ደቀላሰ ደኬድ ዩም ክ ማሰሰቅንክን ኣፒክ ደቅዴድ።¹¹ ዩሱሳም ዴእግረንክ ጳሰለቃብን ሳብት መንጥስነ ቡዴግሬንት ደቅድንክ፣ ዩሱሳ ክርሰቶስም ዴእግረንክ ኪም ጳሰለቃብ ሳብ ቡዴግሬንት ደቅዳብ መንጥስይንትጎክ ዴእዳክ ዋዩንትከኔሬ ደቅንትነም እምዴ።

12 ተ እነ እንዴጥስኪሳ! በዘ ምዜን ደቅዴ፤ ደይንኪሬ ኮነ በዜነ ዋት ጳቅሽክ ዎ ደቅቴምሽ ደክዩ።¹³ ዋ ጳቅሽክ ዩ ደቅድንክ ዴዴእዴቴ፤ መንጥስ ጫል ዩም ኤንሥድክ ዋዩንቴት ምንም ዩ ዴይስድንክ ደቅንትክ ደቅዴድ።¹⁴ ሳብት መንጥስክ ኤንሥምዴድነ ሙደ ሳብት ይንሣኪ።¹⁵ «እባብ!» ገይሌቶ ዩ ኤልድንዴት ይንሥንት መንጥስም ቴዩቁቶንምሽ፣ ኣልክ ዩም ጳሽድንዴት ጥክሽዴድ ማሃ ጊሣርድንዴት መንጥስም ቴዩቁቴ።¹⁶ ሳብት ይንሥ ማትንትምንተም ሳብት መንጥስነ ምንት መንጥስክ ኪክን ነቄሽዴ።¹⁷ ተ እነ ሳብት ይንሥ ዎ ማሥንክ፣ ሳብ ኤድይንትክን ክ እምዳክ ክርነም ዩዴዶቴ፤ ክርሰቶስክን ክ

8+5-6:- ገሌተ 6+8= 8+7:- ሀይቶስ 4+4= 8+9:- 1 ቀርንቶስ 3+16= 8+11:- 1 ቀርንቶስ 3+16= 8+13:- ቀሌላስ 3+5= 8+15:- ሙርቶስ 14+38፣ ገሌተ 4+5-8፣ 2 ጥምንቶስ 1+7= 8+17:- ገሌተ 4+7፣ ኤጥሳን 1+5፣ 2 ጥምንቶስ 2+12=

እምዳክ ክርነሚሬ ክርሰቶስ ኪክን ዩዴዶቴ፤ ኮኔሬ ክርሰቶስት ክልርነም ክሽምዴድ ዎ ማሥንክ፣ ቡር በንትምንክተም ክሽምዴድ ማዶቴ።

እስ ብሬኪን ሃዳኪን ቦንችምን

18 ተይማክ ክልርነም እስ ብሬኪን ምን እሚርዳክ ቦንችምን ኪክን ኮም ዩክሲርድንክ ሀሰንደይንኪሬ ኪክን ዩክንትከን ኮ ማተይምሽ ኮም ጥይድቴ።¹⁹ ጥዥር ሙደ ሳብት ይንሥ ማላቁድንት አይቴር ሃፕርንትነም ገእሼንደ ጉሚርክ ጳይዴ።²⁰ ጥዥር ሙደ ሚዩይንደ ሪይ ኮ ማቴምሽ ዜንኮት ቤሬርቴ፤ ኮኔሬ ይንት ጳቅሽክ ማትከደይክ ሳብት ጳቅሽኪ። ዳናንምሽ ጉሚር ደቁ፡-²¹ ኮነ ጉሚርኔሬ ጥዥር ይንት ሙቴክ ዴእክን ጊሥድንደ ማሃ ይ ሃቃኬትግረንክ ጫተቅሶ፣ ሳብት ይንሥን ኪክን በዘ ከይሰ ደቅንትነምኪ በንችምንምክ ክሽምድንደ ኮ ማቴምሺ።²² ጥዥር ሙደ ተኪክ አድመ ገእርት ክልርግር ዩድምሶ ክልርንትኪን ኮ ደቅድምሽ ኤሲሶዶቴ።²³ ኮነ ዩሌክ ደክደይክ ብሬዚማክ ሳብ ምን እምዳክ እሚን መንጥስ ጫሎም ቴዩቁድ ምቴሬ ሳብት ይንሥ ዎ ማቴምሽ፣ እዜምንት ደቀላሰ ደክንደ በዘ ከይሰ ደቁርድንደ ኮ ማቴምሽ፣ ጉሚርክ ጳይርቶ እዜምንቴክ አድመ ገእርኪን ደቅዶቴ።²⁴ ዎ ደቅቃክ ጉሚርን ኮኪ፤ ደይንኪሬ ጉሚር ዎ ዩይዳክ ሪይነ ሹድምድንደ ሪይ ማሥንክ፣ ጉሚርክ ኮም ጳይንትምንት ኔኔግዴ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሃፕርድንደ ሪይነም «እክ ሃዴ» ገይሶ ጉሚርክ ሀይ ጳይዴ።²⁵ ምረ ሹድመያክ ሪይንኪን ጉሚር ዎ ዩ-እስንክ ደይንክ እክሚትክ ኮም ጳይዶቴ።

26 ኮይምሽ ሀሰን ሳብም ምክሰንት ምም ሽክሰድንኪሬ ዎ ኤሰይንክን፣ መንጥስ ጫል ኪዜክ አይቴር ሃፕርንትክን ማተይንደ አድመ ገእርት ክልርም ከምድንደት ኡፕሰክ ምክን ሳብም ምክሰንትክ ለንቅምምንተም ኪኪልሽዴ።²⁷ ኤት ቡደም ሹዳብ ሳብ መንጥስ ጫልት ጳቅሽ ሀረ ደይንኪሬ ኤሲሰዴ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ መንጥስ ጫል ሳብት ጳቅሽምሽ ጫል ኤድንክን ምምክሰዴ።²⁸ ሳብም

8+18:- ማቶስ 5+10፣ 2 ቀርንቶስ 4+17= 8+19:- 1 ጥሰ 3+2= 8+20:- ጥዥር 3+17-19፣ ሩርምሳብት እቶ 1+2= 8+21:- 2 ኡፕሰክ 3+13፣ ጥሰ ሹድቃክ ሪይነ 21+1= 8+22:- ኡርማስ 12+4፣ ጥይ 11፣ ሀልላ 4+3= 8+23:- 2 ቀርንቶስ 5+2-5= 8+24:- 2 ቀርንቶስ 4+18= 8+27:- ዩሥ 139+1= 8+28:- ጥዥር 50+20፣ ኤጥሳን 1+11=

ነሽዴድንክን፣ ክት ጳቅሽምሼሬ ኤልምሰቁድንክን ራይ
 ሙደም ሳብ ኪን ለቅምከን ከ ምንድምሽ ኤሲሲዶቲ።
 29 ሀሪከኔ ጋርሰንክ ሳብት ይንሥን ቤድም እንዴጥሰኪሰት
 ባኪግር ቶይድ ከ ማቴምሽ፣ ሳብ ብሪዜን ከ እዘቁድነ
 ይንሥይንተም ኪ ከምቴምሽ ከ ጳቅሽቅንክኔ። 30 ሳብ
 ብሪዜን ይንሥይንተም ኪ ከምቴምሽ ይ ጳቅሽቁድነም
 ኤልሴ፤ ይ ኤልሰቁድነሚሬ አልከ ደቀለሰኪት ደኪድ ኪም
 ማሰሲ፤ ደቀለሰኪት ደኪድ ይ ማሰሰቁድነሚሬ አልከ ኪም
 ቦንችሹ።

ሳብት ሰልሙ

31 ተ እነ ኪዜን ኪኔንክን ሀር ጋቴ? ሳብ ም ኪክን ከ
 ማሥንክ ሀይ ምዜን ኒቅምዴ? 32 ሳብ ይንት ይንሥንም
 ኡቅምክሰ ም ሙደከኔ ገይሶ ኪም ከ እምሰንክ፣
 ይንሥይንት ኪክን ራይ ሙደም ምን ከ እምድምሽ
 ኤሲሲዶቲ። 33 ሳብ ኪም እዘቁድነም ሀይ ኪም ቤርምሰዴ?
 ደቀለሰ ደኪድ ኪም ማሰሰቃብን ሳብዩ። 34 ዜንኪት ቤር
 ቤርዳቤሰ ሀዩ? ኤድ ደክዩ። ዴእሰቃብን፣ ጋጺሬ
 ዴእግረግክ ሳምተቃብን፣ ሳብት ምዘዜን ደቅሰቃብን፣ ታሬ
 ምክኔ ገይሶ ሚርምዳብን ዩሱስ ክርሰቶሴ። 35 ከንክን
 ክርሰቶሰት ሰልሚንክ ሀረ ምም ፓሽዴ? ከልምኪ
 በሽርከ፣ ዳርኪ ዳቅከ፣ ዜነ ጉር ማትንትኪ ከልርከ፣
 ዴኤሬ፣ ኪነ ሙደ ክርሰቶሰት ሰልሚንክ ምም ፓሽዩ።
 36 ኮኔሬ

«ሀክኔ ገይሶ ሴጸ ሙደክ ዴይሰክን ምም ዝገርዴ፤
 ቴችክን ቤዩርተቁድ ቀልምሽ ፕይዴርሶቴ»
 ገይሶ ጻፐርሰቅምሽ ማሚ።

37 ኮ ሙደክ ደይንክ ምም ነሽቃብን ክርሰቶሰክ ሺችትቶ
 ምእደዶቲ። 38 ሀሪከኔ ጋርሰንክ ዴእ ደይንኪሬ፣ ደቅንት
 ደይንኪሬ፣ ሳብ ርኪግረግክ ምንይንትክን ከ እይዴድን
 ደይንኪሬ፣ ሴጣን ምንይንትክን ከ እይዴድን ደይንኪሬ፣ ተ
 ደቅድንደ ደይንኪሬ፣ እሰ ብሪዜን ሃድንደ ደይንኪሬ፣
 ርኪግር ዘምንት ደቅዴድ ደይንኪሬ፣ 39 ፔሰ ጸክሰምደ

8±29:- ፕላላስ 3+21፣ ቀላላስ 1+15። 8±30:- 1 ቀርጉላስ 6+11።
 8±31:- ዩሥ 118+6። 8±32:- ፕላስ 3+16፤ 1 ቀርጉላስ 3+21-23።
 8±33:- ላላስ 50+8-9። 8±34:- ላላሪ 7+25፤ 1 ፕላስ 2+1። 8±35:- ፕላስ
 10+28። 8±36:- ዩሥ 44+22። 8±37:- 1 ቀርጉላስ 15+57። 8±38:-
 ሌፕላስ 6+12። 8±39:- ፕላስ 17+26።

ደይንኪሬ፣ ሾሽ ይርከሰምደ ደይንኪሬ፣ ራይ ሀምንደ ፕሻር
 ደይንኪሬ፣ ባቤሰምንት ዩሱስ ክርሰቶሰንክ ደቅዳክ ሳብት
 ሰልሚንክ ራይ ሀሪሬ ምም ፓሽይምሽ ኤሰትቴ።

ሳብ ዩም እዘቁድ እሰራኤል ኤድነ

9 1-2 ቤድም አትርኪ ኔገይንደ ከልርከ ቡደግርሰት
 ደቅዴ፤ ኮይን ገይንትሰት ክርሰቶሰክ ማም ደፔንም
 ኪዝድቴ፣ ተወይቴ፤ ሙንፔሰ ጫራሬ ጳቅሽግርሰት ኢን
 ነቁሽዴ። 3 ኮኔሬ ፕክክ ሱሊእሰት ማሠቁድ እንዴጥሰኪሰክን
 ክርሰቶሰደንክ ፓሽምሽቶ አሽምቴባብ ማትንትክን ነሽዳቅቴ።
 4 ኪተ ሳብ ዩም እዘቁድ እሰራኤል ኤዴኪ፤ ሳብ
 ይንሥይንት ኪም ማሰሲ፤ ቦንችምይንተም ኪን ደውሴ፤
 ሚቁይንተሚሬ ኪረ አርኪ፤ ክርቴይንተም ኪን እምሴ፤
 ደፔንምደ ሳብም ምክሰንትት ጎንም ኪን ደውሴ፤ ጉሚር
 ኡፕሰይንተሚሬ ኪን እምሴ። 5 አድርንኪቴሬ ኤነ ዴጽሚድ
 ኣኪን ምንት ባቤንኪሰደንክ ሃደቁኪ፤ ሳብ ዩም ሰይሰቃብን
 ክርሰቶሰሬ ኤድ ማም ከ አድርሰቃክ ኪግረግኪ፤ ኖ
 ሙደክንክ ጋጽ ማሠቃብ ሌፕሴጽክ ዩክ ኣንጅምቴባብ
 ሳብዩ፣ ኣምኔ።

6 ደይንኪሬ ሳብት ኡፕሰነ እክምቴንደ ደክዩ፤ ሀሪከኔ
 ጋርሰንክ እሰራኤልት ካሥን ሙደ ደፔኔድ እሰራኤል ኤድ
 ደኪኪ። 7 ኮይምሽ አብራምት ካሥ ሙደ ሳብት ይንሥ
 ደኪኪ፤ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ሳብ አብራሚን:- «ካሥሀንተም
 ኤሌርዳክ ይሳቅንኪ» ከ ገይሰቅንክኔ። 8 ኮነ ገይንትነ ፕክክ
 አድርሰቁድነ ሳብት ይንሥ ደኪኪ፤ ደይንኪሬ ካሥን
 ማዴድነ ሳብት ጉሚር ኡፕሰንክ አድርሰቁድነ ዩሌክ
 ማዴኪ። 9 ኮኔሬ ሳብት ጉሚር ኡፕሰነ «አ ቦንንኪን
 ኮይምሻክ ሴጸንክ ሃዳድቴ፤ ሳሪሬ ኣንግንሥ አጽቴሬ»
 ጋዳኪ። 10 ኮነ ዩሌክ ደክደይክ እክምንት ማሠቃብ
 ይሳቅደንክ ርብቀ ይንሥ ቀሰቴን ምንት ኮ ሲርቃክ ሴጸንክ፣
 11 ሳብት ጳቅሽነ ቦድምቴምሽ፣ እድንትኔክት ምንክ
 ማትክደይክ ክት ኤልክ ማትንትነም ደውንትክን፣ ይንሥ

9±3:- ጫትንት 32+32። 9±4:- ፕሻር 12+2-3፤ ዩድ 17+2፤ ጫትንት
 2+24፤ ዩድ 4+22፤ ዩድ 40+34፤ አልክምሰ 4+12-13፤ ላላሪ 9+1። 9±5:-
 አልክምሰ 10+15፤ ማላስ 1+16፤ ፕላስ 1+1። 9±6:- ፕላድር 23+19። 9±7:-
 ፕሻር 21+12። 9±8:- ገላ፣ 3+29፤ ዩድ 4+23፤ ፕላድር 28። 9±9:- ፕሻር
 18+10። 9±10:- ፕሻር 25+21።

ቀስቴንን ኪ አደርከደይክ፡ ደቅለምኪ ለቅመምኪሬ ኪ
 ምንክንዴት ብሬዚን፤ ¹² ሳብ ርብቃን «ቶይድስን
 ሚራብሰንክን ጊሥዳብ ማዴ» ኮን ገይሴ። ¹³ ኮኔሬ
 «ሀይቆባም ነሹቴ፤ ኤሳም ይሹጥ። ገይሶ ጸፎሰምሺ።

¹⁴ ተ ሀሮ ጋቴ? «ሳብ ኤትክን ተርገክ ምንዴ» ገይንት
 ምን ማዶ? «ሳብ ኤትክን ተርገክ ምንዴ» ገይንት
 ሀሰንደይንኪሬ ምን ማተዬ። ¹⁵ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብ
 ሙሴን፡- «ኔገኔ እ ጋዳብክን ኔገኔ ጋድቴ፤ እ አቴርዳብክን
 አተቴርድቴ» ገይሰቁ። ¹⁶ ከንክን ሳብት እድንትነ ኤት
 ጳቅሽኪ ምንክ ማትክደይክ ሳብት ኔገኔ ገይንትክን ዩሌኪ።
¹⁷ ኮንክ ግብጽ ፔጭት ባብሰኔን «ሀንክ ዘምእስተም
 ደውንትክንኪ ናምእስቴሬ ፔጫ ሙዴግር ኤስምቴምሽ ሃም
 ባምሰቅቴ» ገይሶ ጸፎርቴ። ¹⁸ ከንክን ሳብ ይ ነሽድንክ
 ኤዴን ኔገኔ ጋዴ፤ ይ ነሽድንክ ሳብክን ጳቅሹያብ ኪም
 ማሰዴ።

ሳብት ጋምኪ ኔገኔ ገይንትክ

¹⁹ ተ «ሳብት ኪዚኒም ለክንት ማተዬ፤ ከንክን ሳብ
 ኤድነም ደቅል ምንክቴክ ሀሬከንክ ኪን ከንችዴን?» ኢን
 ጋዴዳደዬ። ²⁰ ሃነ ኤሥኖ፤ ሳብ ኪክን ሚርምዳብ ሃነ
 ሀዩዩ? ዚገ ዩም ሚሽድንዴቴን «ሀሬከና ኮይን ዩለሶ ኢም
 ሚሺ?» ገይንት ኮን ማዶ? ²¹ ሚሽ ሚሽድንደ ደቅለ
 ምለቅግረንክ በግነም ዴጽምንደ ዚገ በግነም ተክምንደ ዚገ
 ማሰሶ አክሽንትክን ጋንምጥት ደክ? ²² ሳብ ጋምደንተም
 ደውንትክንኪ ዘምደንተም አይቴር ኤስምሰንትክንክ ዝግዙ፤
 ከይክን ኡስምሰቁድን ጋም ዜንንት ደቅዴድ ዚኔክን
 ቤድም እዚ። ²³ ኮሚሬ ክ ዩለሰቃክ ከት በንችምግም ኪ
 ቴዩን ብሬዚን ይ ኡስሰቁድን ኔገኔ ኪን ክ ጋዴድን
 ዚገንክኔሬ በንችምደንቴት ዴጽምግም ኪን ኤስምሰንትክን።
²⁴ ኔገኔ ኪን ክ ጋዴድ ዚገኔሬ ምቴ። አይሁድ ኤድንግረንክ
 ዩሌክ ማትክደይክ አይሁድ ማትኪድንግረንኪሬ ምም
 ኤልሰቁ። ²⁵ ኮኔሬ ሆሴእ ሙጻጥንግር ሳብ

«ኤድስት ማትኪድነም (ኤድስቴኪ) ገይሰቶ፤

9+12:- ጥር 25+23። 9+13:- ምላክ 1+2-3። 9+14:- ዩሥ 92+15።
 9+15:- ጫትንት 33+19። 9+16:- ኡጥሰ 2+8። 9+17:- ጫትንት 9+16።
 9+20:- እሳስ 29+16፤ ዩድ 45+9። 9+21:- ኡርግክ 18+4-6። 9+22:-
 ከምስ 16+4። 9+24:- ሮመ 3+29። 9+25:- ሆላእ 2+23።

ዩም ነሽረቃኪተሚሬ (ዩም ነሽርቴንዴ) ገይሶ ኤልድቴ፤
²⁶ (ኤድስት ደኪቴ) ኪን ጋርሰቃክ ከርገግር
 (ሌገሲጽ ደቅዳብ ሳብት ይንሚኪ) ገይሶ ኪም ኤሌርዴ»
 ክ ገይሰምሺ።

²⁷ እሳሴሬ እሰራኤል ኤድንክን ኡጥሰንት ገእሽ ማሰሶ
 ኮይን ገይሶ ኪዚ፡-

«እሰራኤል ኤድንት ጥይደ ናቀ ጸርት ሻምምሽ ኪ
 ቤድንኪሴሬ

ኪግረንክ ደቅዴድነ ተክሚኪ።

²⁸ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብ ሳነ ፔጫዚን ደቅዴድንዚን
 ቤርነም ኔክሽከሰ ታዴ።»

²⁹ ኮይምሽ እሳሰ

«ዘምባብ ሳብ ካሥ ምን ክ ኔክሸቅንክ

ሰይምቴኪ ጎሞሬቴክ ከትሚንምሽ ምቴሬ ከይተ ሃቆቴ»
 ገይሶ ብሬዚን ኪስተ ሃቆ።

³⁰ ተ ሀሮ ጋቴ? ሳብት ብሬዚን ደቀለሰንት ደኪድ
 ማትክን ዝኪድ አይሁድ ማትኪድነ ሳብት ብሬዚን
 ደቀለሰንት ደኪድ ማትንትነም ሃጥቴኪ፤ ኪ ሃጥተቃኪሬ
 ክርሰቶሰዚን ቡድ እዝንትኪ። ³¹ ደይንኪሬ ከርቴንክ
 ደቀለሰንት ደኪድ ማትክን ዝግዳቁድ እሰራኤል ኤድነ
 ከርቴነም ቦሥንት ኪም በሽንክን ሳብት ብሬዚን ደቀለሰንት
 ደኪድ ማትኪኪ። ³² ሀሬከኔ ጋርሰንክ ኪተ ደቀለሰንት
 ደኪድ ማትክን ኪ ዝግዝቃክ ክርሰቶሰዚን ቡድ እዝንትክ
 ማትክደይክ ምንክቴክ ማሥንክኔ፤ ኮክ ጎሂርሰዳብ
 ሲይንሰንዚን ጎሂርሰኪ፡-

³³ «ዩዲቶ፤ ጽዮንግር ኤደም ጎሂርሰዳብ ሲይን ምድቴ፤
 ኮኔሬ ሲይን ኤደም ጎሀ ግላ ቡኪልሰዳብ ሲይን ሳልዩ፤
 ከዚን ቡድ እዝዳብ ደይንክ እሸነዩ»
 ገይሶ ጸፎሰምሺ።

እሰራኤል ኤድነ ሳብት ጎግክ ኪ ሙከምሽ

10 ¹ እንዴጥሰኪሶ፤ ቡዴግርእስት ደቅዳክ ገእሽ
 ኡቅምንኪ ሳብሚሬ እ ምክሰዳኪንክ እሰራኤል
 ኤድነ ኪ ደቅቴምሺ። ² ኡዝሚኪ ሬይ ኤስንትክ
 ማትክዮንምሽ ሳብም ጉሚርሸንትክን ኪት ደቅዳክ ኒቅምግም

9+26:- ሆላእ 1+10፤ ዩድ 2+1። 9+27-28:- እሳሰ 10+22-23። 9+29:-
 ጥር 19+24-25፤ እሳሰ 1+9። 9+32:- ሞሳ 6+28-29። 9+33:- እሳሰ
 8+14፤ ዩድ 28+16። 10+2:- ለይቴርቴዳንት ምን 22+3።

እተ እስት ኪንከን ነቁሽድቴ።³ ሳብ ኤድነም ደቀልስ ደኪድ ከ ማሰዳኪት ጎግነም ኤስክስ፣ ደንት ጫልምነም ዘጥሰንት ኪ ዝግዝንከን፣ ሳብ ኤድነም ደቀልስ ደኪድ ከ ማሰዳኪት ጎግነክ ኤእስ ሙኪኪ።⁴ ክርስቶስዜን ቡድ እዝደድነ ሙደ ደቀልስ ደኪድ ኪ ማቴምሽ ክርሰቶስ ሙሴት ክርቴነም ቦሥሰቁ።

ደቅንት ኤድ ሙደስን ኮ ማሥምሽ

⁵ ክርቴክ ሙከንትነክ ሃፕሮዳክ ደቀልስ ደኪባብ ማትንትንክ ሙሰ ጸጥሰቃክ «ኤድ ክርተ ምንክ ደቅንት ኪን ማዳክ ክርቴንግር ኪዘርሰቃኪተም ሙደ ከ ምንድንኪ» ጋድንደ።⁶ ሳብ ኤድነም ክርሰቶስዜን ቡድ እዝንትንኪቴክ ደቀልስኪት ደኪድ ኪም ከ ማሰዳኪትነክ ደይንክ ኮይን ገይሶ ኪዘርቴ፡-

«ጳቅሽሀንቴክ (ፕስ ርኪግር ሀይ ኤብደ?) ሀይጋካ።» ኮኔሬ ክርሰቶስም ሆቸከኔ፤

⁷ «ወይ ጳቅሽሀንቴክ (ሸሽ ደእቴድን ደቅዳክ ክርንግር ሀይ ሆቸደ?) ሀይጋካ።»

ኮኔሬ ክርሰቶስም ደእግረንክ ጳስከኔ።⁸ ደይንኪሬ ሀርክ ጋደ?

«ኡጥሰነ ሽጊረንቴ፣ ኮይምሽ አፕግረንቴኪ ቡደግረንቴኪ።»

ኮነ ኡጥሰነ ም ደም ኪዝዳክ ክርሰቶስዜን ቡድ እዝንትነክማኪ።⁹ ኮኔሬ ዩሱስ ባብ ማትንትንክተም አጥንቴክ ሀ ነቁሽድንክ፣ ሳብ ኪም ደእግረንክ ጳስሰቃኪተማሬ ቡደንቴክ ሀ ዶጥሰድንክ፣ ደደቅደዶ።

¹⁰ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ኤድ ቡድንቴክ ክርሰቶስዜን ቡድ እዝ ደቀልስንት ደካብ ማደ፤ አጥንቴኪሬ ነቁሽ ደቅደ።

¹¹ ኮኔሬ «ክዜን ቡድ እዝዳብ ሙደ አሸነዩ» ገይሶ ጸፕርሰቅንከኔ።

¹² ተ ሳብ ሙደት ባብ ከ ማሥንክን፣ አይሁድ ኤቴኪ አይሁድ ማትኪቴክ ሞልትግር ፓሽም ደክዩ-1 ና

10፡4፡- ግፉስ 5+17፣ ገሌተ 3+24፣ 10፡5፡- ለጦ 18+5፣ 10፡6-8፡- አልክምስ 30+12-14፣ 10፡9፡- ግፉስ 10+32፣ 10፡11፡- ለሳሰ 28+16፣ ሮጦ 9+33፣ 10፡12፡- ለይቴርቴድንት ምን 10+34፣ ፕደደ 36፣ ሮጦ 3+22፣ ፕደደ 29።

ምድምቴባብ ማትንትይንቴክ ምክሰክ ዩም ኤልደድን ሙደን አንጂይንተም ቤሥሰዮ እምደ።¹³ ሀሬከኔ ጋርሰንክ «ባብ ሳብት ናምነም ኤልዳብ ሙደ ደደቅደ።» ገይሶ ጸፕርሰቅንከኔ።

¹⁴ ተ ከዜን ቡድ ይ እስከባባም ሀሰኔክ ኪም ኤልደ? ከንከን ኤሴርክሰ ሀሰኔክ ከዜን ቡድ እዝደ? ከት ኡጥሰነም ኪዝዳብ ደክንክ ሀሰኔክ ኤሴርደ? ¹⁵ ከት ኡጥሰነም ኪዝደድነም ለይቴርክንክ ሀሰኔክ ኪዝደ? ኮኔሬ «ጥጫርሸድንደ ኡጥሰነም ኪዝደድንት ሃድንትነ ሀሰን ገለሰ ኡዝድንደ!» ገይሶ ጸፕርሰምሹ።

¹⁶ ደይንኪሬ እሳስ «ባብ! ም ኪዘቃክ ኡጥሰነም ሀይ ቴዩ?» ገይሶ ከ ኪዝምሹ፣ ሙደን ሳብት ደቅሽ ኡጥሰንክን ኤእኪኪ። ¹⁷ ተ እነ ክርሰቶስዜን ቡድ እዝንትነ ከት ኡጥሰነም ኤሰርንትኪ፤ ኤሰርንትኔሬ ከት ኡጥሰነም ኪዘርቴኪ።

¹⁸ ተ ክርሰቶስት ኡጥሰነም ኤሴርኪኪ ገይንትዮ? ሙጸጥ ጫላግር፡-

«ኡጥሰኔኪት ፕጫ ሙደግር ኤሰምሴ፤ ኪዘኔኪቴሬ ፕጫት ሸጊክ ዝእሹ» ገይሶ ጸፕርሰምሽ ዶፕን ኤሴርቴኪ።¹⁹ አልክ እስራኤል ኤድነ ክርሰቶስት ኡጥሰነም ኤሰኪኪ ገይንትዮ? ኮይን ጋረይምሽ ሙሰ ብሬዜን

«እተ ዩም ተክሰርቴድ ኤድንክ ዩም ኒቅምስድቴ፤ ጳቅሽዩድ ኤድንኪሬ ዩም ጋምሰስድቴ»

ገይሶ ሳብት ኡጥሰነም ኪዘቁ።²⁰ እሳሴሬ ዘምክ፡-

«ኢም ዝኪድንደ ሃፕርሰቴ፤ (ሳብ ሀብርክ ደዩ?) ገይሶ ገይሰኪድንደ አይቴር ማሥ ሃፕርሰቴ»

ገይሶ ሳብት ኡጥሰነም ኪዘቁ።²¹ እስራኤል ኤድንክን ደይንክ «ኤአዩድንኪ ደቀልሴድንክ እረ ኪ ሃቴምሽ

ዝሚዘንክ ዩዝ ሀክሰቴንክ ዩዝ አንእስተም አይሥቴ» ጋደ።

10፡13፡- ለዩሌል 2+32፣ 10፡15፡- ለላሳ 52+7፣ 10፡16፡- ለሳሰ 53+1፣ ሞስ 12+37-38፣ 10፡17፡- ሞስ 17+20፣ 10፡18፡- ዩሥ 19+4፣ 10፡19፡- አልክምስ 32+21፣ 10፡20-21፡- ለሳሰ 65+1-2።

ሳብ እስራኤል ኤድነም ሀሰንደይንኪሬ ከ ገርኮምሽ

11

¹ ተ እነ ሳብ ኤድይንተም ገርቲ ገይንትዮ?
 ሀሰንደይንኪሬ ገርኮዩ። እተ እስት እስራኤል
 ኤድቲ፤ አብራምት ካሥግረንኪ ማሠቃብ ብናምት ካሥቲ።
² ሳብ ብሬዚን ይ እዘቆድ ኤድይንተም ገርኮዩ፤ መጻጥን
 ኤላሰንከን ኪዘድምሽ ኤላሰ እስራኤል ኤድነም ሳብት
 ብሬዚን ሀሰን ገይሶ ከ ቤርምሰቅንኪሬ ኤሰዩቶ? ³ «ባቦ!
 አይተሀንተም ኪዘደድነም ደይሲኪ፤ ሃን እግን ዚን
 እግርደድ ከርነግሬ ኮጥሲኪ፤ እተ ዩሴክ ኔግቲ፤ እግሬ
 ደይሲከን ዝግደኪ» ገይሰቲ። ⁴ ደይንኪሬ ሳብ ሀረ ገይሶከ
 ኪን ማሰሲ? «ተው ሳብን በአላከን ጉምፔርሶ ምክሰቆድ
 ተብዘ ሺ ኤደም እመትከን ኔክሽትቲ» ኪን ገይሲ።
⁵ ኮይምሽ ተ በንንክ እስራኤል ኤድንግረንክ ሳብ ይንት ጉር
 እግንክ ይመትከን እዞ ከ ኔክሽቆድ ቶክግሬ ደቂኪ።
⁶ እድንትነ ሳብት ጉር እግንክ ማሥንክ ተ ኤት ምንክ
 ደክዩ ገይንትዩ፤ ኤት ምንክ ማሠቅንክ ሳብት ጉር እግን
 ግዩሃ ሃቲ።

⁷ ተ አጥኔት ሀሬ? እስራኤል ኤድነ ይ ዝግዘቃኪተም
 ሃጥኪኪ፤ ዩም እደርሰቆድነ ደይንክ ሃጥቲኪ፤ ኔገድነ
 ቡድንት ዘግድ ማህኪ። ⁸ ኮነ

«ክኔክ ዩክ አጥንኪቴሬ ሺደይምሽ ቃምንኪቴሬ
 ወርሰይምሽ

ሳብ ቡድንኪተም ሬይ ጳቅሽይንደ ማሰሲ።
 ገይሶ ጻፕርሰምሺ።

⁹ ደወቴሬ:-

«እሥም ከርንኪቴሬ ኪም ዩድንደ ኩዜምሽ ማተኔ፤
 ኪም ጎሄርሰድንደ ጎሄኪ ኪም ቀእሰድንደ ሬይ ኮ ማተኔ።
¹⁰ አጥንኪቴሬ ሺደይምሽ ጳመኔ፤

ቡድንኪቴሬ ከአርንንክ ሙዴሴጽ ኮ ምበኔ።
 ገይሰቲ።

¹¹ ታሬ እስራኤል ኤድነ ኪ ጎሄርሰቃክ ይ ከይቲንክ ዩት?
 ኮይን ደክዩ። እስራኤል ኤድነ ኔቅምቲምሽ ኪት ደቀላሰ
 ምንንክ አይሁድ ማትኪድነ ደቅንት ሃጥቲኪ።

11+1:- ኤርግላ 31+37፤ ፕላላሳ 3+5። 11+3-4:- 1 ባብን 19+10፤
 ፕደደ 14፤ ፕደደ 18። 11+5:- ሮጦ 9+27። 11+6:- ሮጦ 4+4። 11+7:-
 ሮጦ 9+31። 11+8:- አላክምስ 29+4፤ እሳስ 6+10፤ ዩድ 29+10፤ ግዩሳ
 13+14። 11+9-10:- ዩሥ 69+22-23። 11+11:- አይቲቲድንት ምን
 28+28።

¹² እስራኤል ኤድንት ደቀላሰንንክ ፕሬ ሙዴዚን
 ደቅደድንክን አንጀ ሃፕርሰንክ፤ ኪት ቡክሌንንኪሬ አይሁድ
 ማትኪድኔን አንጀ ሃፕርሰንክ፤ ተ ዩም እደርሰቆድ
 እስራኤል ኤድነ ሙዴ ደቅዳኪንክ ሀሰንምደ አንጀክ ማደ፤

አይሁድ ማትኪድንት ደቅንትነ

¹³ ተ እ ኪዘዳክ ዩ አይሁድ ማትኪድንክኔ:- እተ ዩ
 አይሁድ ማትኪድንክን ከርሰቶሰ ይንት ንቃሽ ማሰሶ ኢም ከ
 አይሠቃብ ማትንትእስቲክ ምንእስተም በንችምቲንደ ኮም
 ማሰድቲ። ¹⁴ ኮግሬ ዩይንትእስት ኤድእስት ማሠቆድ
 እስራኤል ኤድነም ኔቅምሰንትክኔ። ኮንክ ሀሬሰንግር ኪግረንክ
 ምለቅምለቆደም ደቅሽቲት ዳደ። ¹⁵ ሀሬክኔ ጋርሰንክ ሳብ
 እስራኤል ኤድነም ገርንትንክት ፕሬ ሙዴግር ደቅደድኔን
 ሳብ ኪከን ቆሽምንት ማሥንክ፤ ተ ሳብ እስራኤል ኤድነም
 ከ ቲይዳኪንክ ሀርክ ማደ? ደእግረንክ ጳምንትምሽ ማደ።

¹⁶ ቡክ ምለቅግረንክ ብሬዚግክ ሳብከን እግርሰቃክ
 ወልንደ ኮ ማሥንክ፤ ኔጎቃክ ሙዴ ወልዩ። ኮይምሽ
 ሃቲንት ሚጥን ሳብከን እግርሰቃክ ወልንደ ኮ ማሥንክ፤
 አንኔኮቴሬ ወልንደ ማደ። ¹⁷ ከምሰከን እስራኤል ኤድነ
 ኮርም ሃምንግር ኮሬርሰቃክ ሃቀ ዝንገርንት አንምሺኪ፤
 ዩቴሬ አይሁድ ማትኪድነ ቆህግር ደቅዳክ ሃቀ ዝንገርንት
 አንንምሺቲ። ተ ኮርም ሃምንግርግክ ሃቲንት አን
 ምለቅምለቆደም ፕኪርሰክ፤ ሃነ ሞላትግርኪት አርዞዩ ኪ
 ኪከን ሚጥንደንክ እሥም ቲይዳብ ሀ ማሥንክ፤ ¹⁸ ሃነ
 ፕኪርሰድ አንንኪን ሀይአድምከዩ፤ ሀ እድምድንደ
 ማሥንክ፤ ሚጥን ሃም በልደንምሽ ሚጥን ሃነ ሀ
 በለዮኪተም ጳቅሽከዩ።

¹⁹ ደይንኪሬ «አንም ፕኪርሰቃክ እ ከርግርኪት
 አርቲምሺ» ጋደይ ዳቴሬ። ²⁰ ገይንትሀንት ዶፕኔ፤ ደይንኪሬ
 ኪም ፕኪርሰቃክ ከርሰቶሰኪን ቡድ ኪ እዘይንክን ማሥክ፤
 ሃነ ዘብዞዩ ሀ ምለሰቃክ ከርሰቶሰኪን ቡድ እዘንትሀንቲኪ።
 ተ እነ ጳሽከዮንምሽ ሀይአዳከዩ። ²¹ ሀሬክኔ ጋርሰንክ፤ ሳብ
 ፕኸርይንቲክ ኮርም ሃምንግርግክ ሃቲንት አንንክን ከ
 አቴርክንክ፤ ሀከኔሬ አትረዩ።

²² ተ ሳብት ለቅምንምኪ ጋምንምክ ሺትካ:- ጋምኔክት
 ቡኪልሰቆድንኪኔ፤ ለቅምንክቲክ ዘብዞዩ ሀ ምእድንክ ደይንክ

11+16:- ፕደድ 15+20። 11+17:- ኤርግላ 11+16። 11+22:- ግሳ
 15+2።

ሳብት ለቅምን ሀኪይ ኮ ከይሰ ሃጫሪ ፕፕኪርዴ።
 23 እስራኤል ኤድኔሬ ማት ከርሰቶሰዜን ቡድ ኪ እዝድንክ ኤንግክ ከርንግርንት ማዴኪ ሀሬኪኔ ጋርሰንክ ሳብ ኤንግክ ከርንግርኪት ኪም ማሰንት ኪን ማማዴ። 24 ዩተ አይሁድ ማትኪድነ ፕዥርዩንቴክ ቆላግርግክ ሃቀ ዠንጊርንት አንንምሽ ማሃ ዩ ደይክ፣ ተ ከርዩንትግረንክ ዩም ፕኪርሰክ ሃምንግር ዩም ኮሬርሰቃክ ሃቀንኪን ዩድምሶ ዎእንት ዩን ማሥንክ፣ ሃምንግር ዩም ኮሬርሰቃክ ሃቀ ዠንጊርንት አንን ማሃቂድን እስራኤል ኤድነም ደይንክ ጋጽ ኤንግክ ከርንግርኪት ማት ዩድምሶ ዎእንት ኪን ማተዮ?

ሳብት ኔገኔ ገይንትነ ኤድ ሙዴክን ማሥምሽ

25 እንዴፕሰኪሶ! ቡዴክሚድ ዩ ማሥምሽ ዩን ከመይምሽ ኮ አቸ አልቅነም ዩ ኤሰቴምሽ ሃሽድቴይ ኮኔሬ:- እስራኤል ኤድንት ሳብክን ኤአዮቴ ገይንትኔኪት አሰ ብሬዜን ኔግንትክን ደክደይክ፣ ዩም እዴርሰቂድ አይሁድ ማትኪድን ሙደ ሳብደ ኤር ሃዶ ኪ ጸጽታኪንክ ዩክ ማድንዴ። 26 ኮት ቡሬሬ እስራኤል ኤድነ ሙደ ደቅዴኪ! ከንክን ኮይን ገይሶ ጸፕርቴ:-

«ደቅሽዳብን ጸዮን ከትጫንግረንክ ወዴ፤
 ሀይቆብት ካሥ ማሃቂድነም ደቀልሰግርኪተንክ ኪም ማሰዴ።»

27 ደቀልሰንኪተም እ ኔክሻኪን ሴጽንክ ኪ ኪክን እ አርድንደ ሚቂነ ኮዮ።»

28 እስራኤል ኤድነ ሳብት ደቅሽ ኡፕሰነም ኪ ቴይካኪትንክ ዩተ አይሁድ ማትኪድነ ዩ ደቅቴምሽ ሳብም ይዥዴድ ማቴኪ! ደይንኪሬ ኤነ ሳብ ዩም እዘቂድን አኪኪት ማሃቂድን ኤነ ባቤንኪሰንክ ሳብት ሱሴኪ።

29 ሀሬኪኔ ጋርሰንክ ሳብ ዩ እምሰቃክ እጫነምኪ ዩ ኤልሰቃክ ኤልነምክ አልክ አከዩ።

30 ዩተ አይሁድ ማትኪድነ ኤነ ብሬዜን ሳብክን ኤአዮድ ሃቂቴ፤ ተ ደይንክ እስራኤል ኤድነ ሳብክን ኪ ኤአካኪትንክ ዩተ ሳብደንክ ኔገኔ ገይንትነም ሃፕተቂቴ። 31 ዩተ ሳብደንክ ኔገኔ ገይንትነም ዩ ሃፕተምሽ ኪቴሬ ሳብደንክ ኔገኔ ገይንትነም ኪ ሃፕተምሽ፣ ኪተ ተ ሳብክን ኤአዮድ ማቴኪ።

11+25:- ግሰ 10+16= 11+26:- ላላስ 59+20= 11+27:- ላላስ 59+21! ኤርግሰ 31+33-34! እብረ 8+10-12= 11+28:- አልክምስ 7+8=

32 ሀሬኪኔ ጋርሰንክ ሳብ ኤድ ሙዴን ኔገኔ ገይንትኪኔ ገይሶ ኤድ ሙደ ኤአዮቴ ገይንትንኪቴክ ቡዴንኪተም ዘፕሴ።

ሳብን እጫርሰቅንደ ጎፕሽ

33 ሳብ ሀሰንምሻብ ገእሽ ዴጽምባብኪ ፋርምባብክ፣ ኤሰንትንቴሬ ደቅዳቤ!

ቤርኔክቴሬ ዩም ሚደሰመይንደ፣ ጎግኔክቴሬ ዩም ኤሰመይንዴ።

34 «ሳብት ደቅሽነም ኤሰዳብ ሀዩሴሬ ደክዩ፤ ኪን አቸ እምንት ዩን ማዳብ ሀዩሴሬ ደክዩ።»

35 ሳብ ኪን ማሰቴምሽ ኪን ተልቅሰቃብ ሀዩሬ ደክዩ።»

36 ሀሬኪኔ ጋርሰንክ ሪይ ሙደ ከረንኪ ከንክ፣ ከከኔሬ ሃፕርሰቂ፤ ሌፕሴጽክን ጎፕሽ ኪን ማተኔ፤ አምኔ።

ሳብክን ሀሰን ደቅንት ገክሰድምሽ

12¹ እንዴፕሰኪሶ! ዜኔዩንት ሳብም ጉጫርሽድንደ ጩልንደ ደቅንትክ ደቅድንደ እመ ማሰሲቶ ዩ እምቴምሽ ሳብት ለቅምንክ ዩም ምክሰድቴ፤ ኮኔሬ ለቅምንት ደቅዳክ ዶፕንግክ ሳብክን ዎንዩንቴ። 2 ለቅምኪ ጉጫርሽዳክ፣ ዶፕን ማሃቃክ ሳብት ደቅሽነም ሚደሰት ኤሰንት ዩን ማቴምሽ፣ ደቅሽዩንተም ከልሰንትክ ቡዴዩንቴክ አክምኪቶንምሽ፣ ፕጩ ኮዘሚድ ኤድንት ደቅል ደቅሽንክ ሀይመኪቴ።

3 ሳብ ዩ ዎለቅዎለቂድኔን ከ እምሰቃክ ቡድ እዝንትንክ ዶፕንክ ደቅሽኪቶንምሽ፣ ደቅሽንት ዩም ገክሰዳኪዘንክ ጋጽዮ ዩመትክን ገድርምክ ሀይደቅሽኪቴ ገይሶቶ ሳብ ኤን ከ እምሰቃክ ጉር እጫንክቴክ ዩ ዎለቅዎለቂድነም ሙደ አቸድቴ። 4 ዜኔዎንት ዎለቅ ማሃ ቤድም ሱክት ደቅድምሽ፣ ሱክንጉቴሬ ዎን፤ ሙደ ዎለቅ ደክምሽ፣

11+32:- ሮጦ 3+9! ገሌተ 3+22= 11+33:- ለዮብ 11+7-9! ላላስ 55+8! ቀሌላስ 2+3= 11+34:- ላላስ 40+13= 11+35:- ለዮብ 35+7! ዩድ 41+11= 11+36:- 1 ዘነ 29+11-13! 1 ቀርንተስ 8+6= 12+1:- ሮጦ 6+13! 1 ጽጥርስ 2+5= 12+2:- ሌፕሶን 4+23! ዩድ 5+10! ፕዶደ 17= 12+3:- ሌፕሶን 4+7= 12+4-5:- 1 ቀርንተስ 12+12! ፕዶደ 20! ፕዶደ 27! ሌፕሶን 4+25=

5 ኮይምሽ ዎተ ቤድ ኤድነ ክርስቶስክ ዜነ ዎለቆቲ፤ ዎተ ዎለቅዎለቆድነ ኪክት ዜኔንት ሱክፍቲ። 6 ከንከን ሳብ ዎ ዎለቅዎለቆድኔን ገለ ገሌንጊ ይንት ጉር እጫነም ዎን ከ እምሰቅንከን፤ እጫን ኮም ዎንዚን ዎ ሃቅሸኔ፡- እጫዎንት ሳብት አይቲን ኪዝንት ማሥንክ ሳብዚን ቡድ እዝንትዎንትምሽ ዎ ኪዜኔ፤ 7 እጫዎንት አቤድንከን ዎን ማሥንክ ዘብዝዮ ዎ ዎነ፤ እጫዎንት ኤደም ኤሰንት ማሥንክ ዎም ዝከሰድምሽ ዎ ኤሰኔ፤ 8 እጫዎንት ኤደም አቸንት ማሥንክ ዎ አቸኔ፤ እጫዎንት ኤደን ሪይ እምንት ማሥንክ ሃሸጫክ ዎ እመኔ፤ እጫዎንት ኤደም ኤንሥንት ማሥንክ ዘብዝዮ ዎ ኤንሠኔ፤ እጫዎንት ኤትከን አቲርሶ ለቅም ሪይ ኪከን ዎንንት ማሥንኪሬ ጉጫርክ ዎ ዎነ። 9 ሰላጫዮንት ኤደ ሼድምሸተ ዎኔርድንጊ ማትከደይክ ደጉንምደ ሰልመ ኮ ማተኔ፤ ደቅል ሪይነም ይሸኪቲ፤ ለቅም ሪይነም ዘብዝዮ ዮትኪቲ። 10 ክርስቶስክ ኪክት እንደጥሰ ዮ ማሥምሽ ኪክ ኪከም ቡደንቴክ ሃሸኪቲ፤ ኪክ ኪከም ቡንቸንትከን ዘጥኪቲ። 11 ሰሰመም ጫርሴቶ መንጉሰክ ዘብዝዮ ቡደ ለቅምክ ባቦ ዮሱሰክን ዎንኪቲ። 12 ሳብ ዩን እምሰቃክ ጉጫርንክ ገእሽ ጉጫርኪቲ፤ ከልርዮንቴኪሬ እሰኪቲ፤ ሙደሴጽ ሳበም ምክሰንትክ ዘጥኪቲ። 13 ክርስቶስኪን ቡደ እዚደድ ዮንደጥሰኪሰም ከልምንዚንኪት ኪም ደቅሸኪቲ፤ ሸቸ ቴይንትከሬ ዘጥኪቲ። 14 ዮም ዳደድነጫሪ አንጅኪቲ፤ አንጅኪቶንምሽ ሀይ ኪም አሸኪቲ። 15 ጉጫርደድን ኪከን ጉጫርኪቲ አቲርደድን ኪክኔሬ አቲርኪቲ። 16 ኪክ ኪከን ደቅሽ ዎለቂክ ኤድምሰዮ ደቅኪቲ፤ መቲዮንተም ደላሰንትዘንክ ገድርም ደቅሸነም ገርሼቶ ተክጫድን ኪከን ኤድምኪቲ። 3 «ሪይ ኤሰቲባብቲ» ሀይጋኪቲ። 17 ኤድ ሙደት ብሬዚን ለቅም ማሠቃኪተም ዎንኪቶንምሽ፤ ኤድነ ዩዚን ደቅል ሪይ ኪ ዎንድንክ ኮት

3 ዮድ 12+16፡- «ተክጫድ ኪከን ኤድምኪቲ» ወይ «ተክምንጊ ዎን ዎንንትከን ኤላቲድ ማትኪቲ»

12+9፡- 1 ቴሌሉንቀ 5+21-22፤ 1 ጥንተሰ 1+5፤ 12+10፡- ፕላሰሰ 2+3፤ 12+11፡- ቀሌላስ 3+23፤ ዋንክ ሸጅቃክ ሪይ፤ 3+15፤ 12+12፡- ፕላሰሰ 4+6፤ 1 ቴሌሉንቀ 5+16-17፤ 12+13፡- ግተሰ 25+35፤ እባረ 13+2፤ 12+14፡- ግተሰ 5+44፤ ሉቃስ 8+28፤ 12+15፡- 1 ቀርጉሰ 12+26፤ 12+16፡- ከምስ 3+7፤ ግተሰ 20+26፤ ፕላሰሰ 2+2፤ 12+17፡- ከምስ 20+22፤ ግተሰ 5+39፤ 2 ቀርጉሰ 8+21፤ 1 ቴሌሉንቀ 5+15።

አለይሰ ዮተ ደቅል ኪን ሀይማሰኪቲ። 18 ዩን ማድንክ፤ ዮንክ ደቅዳክ ሪይንክ፤ ኤድ ሙደ ኪከን ለቅምክ ደቅኪቲ። 19 ሱሌአሰቶ፤ ጋምነም ሳብከን ገርኪቶንምሽ ዩንት መቲክ ክርግር ሀይማሰኪቲ። ሀሬከኔ ጋርሰንክ «ሳብ ጋቶ፡- (ቀለሰዳብንኪ ክርንግር ማሰዳብንክ እትቲ) ጋደ» ገይሶ ጸፐርቲ። 20 ከንከን ኮት አለይሰ ሃም ይኸዳብሰን ጻቆርሰንክ ኪም እሥከዮ፤ ከ ዎጅርሸንኪሬ ኪም ዎእሸከዮ። ኮም ሀ ዩይድንክ መቲዚንክት ኖት ዎልሸነም ሱብደዩ። 21 ከንከን ደቅልነም ለቅም ሪይክ ሺቸከዮንምሽ ደቅል ሪይንክ ሀይሺጅርከዮ።

ፔጫ ጊሥደድንክን ኤላንት ዝከሰድምሽ

13 1 ጋንም ሀምኔሬ ሃፐርዳክ ሳብት ደቅሸክ ማሥንክን፤ ተ ጋንምንት ደቅደድነም ሳብ ኪም እዞ ዎጀቅንከን፤ ኤድ ሙደ ፔጫ ጊሥደድንክን ኪ ኤላኔ። 2 ከንከን ፔጫ ጊሥደድንክም ይኸዳብ ሳብት ኪሰቲነም ይኸደ፤ ኤላዮብ ሙደ መቲዚንት ቢርነም ታደ። 3 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ፔጫ ጊሥደድን ደቅል ዎንደድነምንምሽ ለቅም ዎንደድነም እሸዮኪ። ፔጫ ጊሥደድንክን ሀ እሸታክምሽ ዝገደዮ? ኮይን ማሥንክ ለቅም ዎንካ፤ ኪቲሬ ሃም ስሰልደኪ። 4 ፔጫ ጊሥዳብን ሀከን ለቅም ሪይ ከ ዎንቴምሽ ዩም ዎደርሸቃብ ሳብት ገኸሸዳቤ። 5 ሀልፕ ጉር ከ ደክይንክን ደቀለሰ ሀ ዎንድንክ እሸከ፤ ኖ ደቅል ዎንደድነም ቀእሰንትክ ሳብት ጋምነም ደውንትክ ሳብከን ገኸሸደ። 6 ከንከን ፔጫ ጊሥደድንክን ኤላንት ዎም ዝከሰደ። ዎ ኤላዳክ ሳብት ጋምንክን እሸንትክ ዩሌክ ማትከደይክ ደቅሸዎንት ዎን ኪዝድንክን ኤላንት ዎም ዝከሰደ።

6 አለከ ጊረ ዩ ከሸዳክ ከንከኔ፤ ሀሬከኔ ጋርሰንክ ፔጫ ጊሥደድን ዎንን ኮም ይ ዎንዳኪትክ ሳብት ገኸሸደደኪ። 7 ተ ፔጫ ጊሥደድንክ ዩዚን ደቅዳኪተም ሙደ ዎንኪቲ፡- ጊረ ዩን ዝከሰዳቤን ጊሬነም ጊርኪቲ፤ ዝገር ሲጶከን ዩም

12+18፡- ሙርሰስ 9+50፤ 12+19፡- ለ። 19+18፤ አለክምስ 32+35።
 12+20፡- ከምስ 25+21-22፤ 13+1፡- ከምስ 8+15፤ ዋንክ 19+11፤ 1 አፕርስ 2+13፤ 13+3፡- 1 አፕርስ 2+14፤ 13+6-7፡- ግተሰ 22+21፤ ሙርሰስ 12+17፤ ሉቃስ 20+25።

ከሸርዳኬተሜሪ ከሸኬቲ፤ ጳጳሳት ይከን ዝሐሰዳብከኔሪ ጳጳሰኬቲ፤ ቦንች ዩም ዝሐሰዳብሚሪ ቦንችኬቲ።

ኪክ ኪከም ነሽንት ዝሐሰድምሽ

⁸ ኪክ ኪከም ነሽንት ከይሰ ሀይቲሬ በዘ ዜኔንት ሀይዶቀኔ። ሀሪከኔ ጋርሰንክ ኤደም ነሽዳብ ከርቴነም ቦሥቲ። ⁹ «ሀይቤልምካ፣ ሀይዴይሰካ፣ ሀይዲጥካ፣ ሀይኡቅምካ» ጋዴድን ኪዜንኪ አቤድን ላብት ኪዜን ደቅድንክ፣ «ኤደም ሀንት ሙቴምሽ ነሽካ» ጋዳክ ኪዜንግር ሙዲነ ግር ደዩ። ¹⁰ ኤደም ነሽዳብ ሙደ ደቅል ሬይ ኤዜን ምዮ፤ ከንከን ኤደም ነሽዳብ ከርቴነም ሙደ ቦሥቲ።

¹¹ ግንእዘንክ ዩ ጳምድንዴት ሴዲነ ተ ዝእሽምሽ ኤሰንትክ ኪክ ኪከም ነሽኬቲ። ሀሪከኔ ጋርሰንክ ክርሰተሰዜን ቡድ ም እዘቃኪዘንክ ዩዞ ተ ጋዳ ምደቅሽዳብሰንት ሃድንት ሴዲነ ምሪ ኡሥቲ። ¹² ሰይትነ ከይቲ፣ ሮርኔሪ ኡሥቲ፤ ከንከን ዱምንት ምንም ሙሥት ምሪንክ ዝቅሽቶ ሻከምሰንት ዳም ዚግም ም ቆብረኔ። ¹³ ሮርክ ኡንገርድምሽ ምደ ዝሐሰድምሽ ም ኡንገኔ። ሌቂኪ ጎገርክ፣ ቤልምኪ ቤልምት ኡቅምክ፣ ሚርምኪ ኔቅምክ ሀይ ም ኡንገኔ። ¹⁴ ከንከን ባብ ዩሰሰ ክርሰተሰም ቆቤርኪቶንምሽ ሞት ኡቅምነም ቦሥከን ሀይደቅሽኬቲ።

ኤዜን ቤርንት ዝሐሰደምሽ

14 ¹ ዩንት ሞልትግር ክርሰተሰዜን ቡድ እዝንትይንቴክ ዘጥካብ ክ ደይንክ፣ ሰላሚክ ኪም ዩትኪቶንምሽ ጳቅሽንዚንክት ሀይቤርኪቲ። ² ከምሰከን ኤድ ሞልቅባብ ሬይ ሀሪነሚሪ እሥንት ዩን ማድምሽ ደገሰድንደ ክርሰተሰዜን ቡድ እዝንትይንት ደቅዳብ ደቂ፤ ክርሰተሰዜን ቡድ እዝንትይንቴክ ዘጥካብ ኤሥን ደይንክ ኮርም ሃምንግርማክ ዩሌክ እሥዴ። ³ ከንከን ሬይ ሀሪነሚሪ እሥዳብሰነ እሠያብነም ሀይ ክ ተክሰኔ፤ ኮርም ሃምንግርማክ ዩሌክ እሥዳብሰነ ሬይ ሀሪነሚሪ እሥዳብሰንኪን ሀይ ክ

13+8:- ግብረ 22+39-40፣ ግንእ 13+34። 13+9:- ሙትንት 20+13-17፣ ሌ። 19+18፣ ለአከምሰ 5+17-19፣ ጥደደ 21፣ ግብረ 19+18-19።
13+10:- 1 ቀርንቶስ 13+4-7፣ ገሌተ 5+14። 13+11:- 1 ጠሌትግብ 5+6።
13+12:- ኡጥላን 5+11፣ ዩድ 6+11። 13+13:- ሉቃስ 21+34። 13+14:- ሮመ 8+12፣ ገሌተ 3+27። 14+1:- 1 ቀርንቶስ 8+9-11። 14+1-6:- ቀሌሳስ 2+16።

ቤረኔ። ሀሪከኔ ጋርሰንክ ኪሚሪ ላብ ሰላሚይንቴክ ዩቲ። ⁴ ከንከን ሃን ላብ ኤት ጥክሽዳብኪን ቤርንት ሃም ዝሐሰዩ፤ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ክ ምእድንኪሪ ክ ቡኪልድንኪሪ ባቤሰንክቴቶንምሽ ሀንት ግር ሬይ ደክዩ። ደይንኪሪ ላብ ኪም ምይሰንት ኪን ማድንክን ምዎእዴ።

⁵ ኮይምሽ «ሴጸ ሞልቅ ሴጸ አብዘንክ ጋዳ ቦንችምትት ደቅዴ። ገይሶ ጳቅሽዳብ ደቅዳዴ፤ አባብ አልክ «ሴጸን ሙዴት ዩክ ቦንችምኪት ደቅዴ። ገይሶ ጳቅሽዴ። ከንከን ሞልቅሞልቂድነ ሙደ ቡደግርንት እጅርክሰ ሞልቅ ዩሌክ ክ ጳቅሽኔ። ⁶ ሴጸነም ቦንችዳብ ባብ ዩሰሰከኔ ገይሶ ቦንችዴ። እሥዳብሰኔሪ ባብ ዩሰሰከኔ ገይሶ እሥዴ፤ ኮኔሪ ና ላብም ገሌዴ። እሠያብሰኔሪ ባብ ዩሰሰከኔ ገይሶ እሥክሰ ገርንትይንቴክ ላብሚሪ ገሌዴ። ⁷ ምግሪንክ ሞልቃቤሪ ደመትከን ደቅዳብ ደክዩ፣ ደመትከሪ ዴእዳብ ደክዩ። ⁸ ም ደቅድንኪሪ ባብ ዩሰሰከን ደቅዶቲ፣ ም ዴእድንኪሪ ባብ ዩሰሰከን ዴእዶቲ፣ ተ ም ደቅድንኪሪ ም ዴእድንኪሪ ባብ ዩሰሰተቲ። ⁹ ሀሪከኔ ጋርሰንክ ክርሰተሰ ዴእሶ ዴእግሪንክ ክ ጳምተቃክ አጥከሚቴኪ ዴእቴቴክ ባብ ማትንትከኔ።

¹⁰ ሃን ደይንክ ሀንዴጥሰዜን ሀሪከና ቤርዴ? ሃኔሪ ሀንዴጥሰም ሀሪከና ተክሰዴ? ምተ ሙዴነ ላብት ቤር ከርንኪን ምዎእዶቲ። ¹¹ ሀሪከኔ ጋርሰንክ «ላብ ጋቶ፡- ላት ደቅድባብ እ ማሥምሽ ዶፕን ኪዝድቲ፡- ኤድ ሙደ እክን ጉምጥርዴኪ ሙዴኔሪ ላብ ማትንትእሰተም ነቁሽዴኪ) ጋዴ። ገይሶ ጸፕርቴ። ¹² ከንከን ምተ ሞልቅሞልቂድነ ምንት ሙቴክ ምንምንትንክ ላብከን ማሰ እምዶቲ።

ኤደም ጎሄርሰዳብ ማትንት ዝሐሰደምሽ

¹³ ተ ኮዘንክ ዩዞ ኪክ ኪከዜን ሀይ ም ቤረኔ፤ ጋዳ ክርሰተሰዜን ቡድ እዝዴድ ዩንዴጥሰኪም ጎሄርሰድንደ ሬየም ዩ ምንቃክምሽ ጳቅሽኬቲ። ¹⁴ ባብ ዩሰሰ ክርሰተሰት ረቅክ ሙከዳብ እ ማሥንክን ዴብንደ እሥም ደክምሽ ኤሰትቴ፤ ደይንኪሪ ኤድ ሞልቅባብ ሬይ ሞልቅም «ኮነ ዴብዩ» ገይሶ ጳቅሽዳብ ክ ማሥንክተ ኮነ ሬይነ ዶፕን ኪን

14+6:- 1 ቀርንቶስ 10+30-31። 14+7:- 2 ቀርንቶስ 5+15። 14+8:- ገሌተ 2+20። 14+9:- 1 ጠሌትግብ 5+10። 14+10:- ግብረ 25+31-32፣ 2 ቀርንቶስ 5+10። 14+11:- ለላስ 45+23፣ ጥላቀስ 2+10-11። 14+13:- ግብረ 7+11 ዩድ 18+7። 14+14:- ለይቲርቴድንት ም 10+15፣ ቲተ 1+15።

ደብዱ።¹⁵ እሥምንከን ሀንዴጥሰም ጎረቤታብ ሀ ማሥንከ ሰላሚከ ደቅዳብ ደከዩ፤ ከንከን ክርስቶስ ይኮን ደእሰቃብ ሀንዴጥሰም እሥምሀንቴክ ሀይ ኪም ከይሰከዮ።¹⁶ ተ እነ ዩን ለቅም ማሠቃክ ራይ አቤድነ ኮም ሺጃ ናምዩንተም ኪ ከይሰን ሀይማከኪቴ።¹⁷ ሳብት ባምን መንግሥት ጫላክ ሃፎርድንደ ሳብከን ኤኤክ ምንነትኪ ለቅምከ፣ ጉሚራራ ማድንምሽ እሥምቴኪ ምጭምቴክ ሞር ራይ ደከዩ።¹⁸ ኮንከ ክርስቶስከን ጥክሽዳብ ኤሥነ ሳብም ጉሚርሽደ፣ ኤድ ብርኪኔሪ ስለርቴባቤ።

¹⁹ ከንከን ለቅምንም ታዳኪተምኪ ኪክ ኪከም ሞ ከፕሰዳኪተምክ ም ዩደኒ።²⁰ እሥምከኔ ገይሶ ሳብት ምንነም ሀይከይሰካ። እሥም ሙደ ለቅምዩ፤ ደይንኪራ ኤድ አባባም ጎረቤታድንደ እሥመም እሥንት ደቅልዩ።²¹ ከንከን ሞም እሥንትኪ ምጭመም ምጭንትከ፣ ራይ ሀራነሚራ ምንነት ሀንዴጥሰም ጎረቤታድንደ ኮ ማሥንክ ገርንት ለቅምዩ።

²² ክርስቶስኪን ቡድ እዝንትሀንቴክ ራይን ኪኔንከ ሀ ደጥሰዳክ ሀንቴኪ ሳብቴክ ሞልትግር ኮ ደቀኔ፤ ሀራከኔ ጋርሰንከ «ኮነ ኡዝሚ» ገይሶ ዩ ደጥሰዳክ ራይንም እፎርሳስ ምንዳብ ኤሥነ አንጅምቴባቤ።²³ እቸራር እሥዳብ ኤድ ደይንክ ምንኔክት ሳብኪን ቡድ እዝንትክ ማትክንከን ክዜን ቤራርቴ፤ ሀራከኔ ጋርሰንክ ሳብኪን ቡድ እዝንት ከይሶ ምኔርሰቅንደ ራይ ሙደ ደቀልዩ።

ኤደም ጉሚርሽንት ገዝሰድምሽ

15 ¹ ምተ ክርስቶስኪን ቡድ እዝንትክ ዘብዘቀድነ ዘጥኪድንት ለንቅምንም በልንት ምም ገዝሰደገምሽ፣ ምመተም ዩላክ ጉሚርሽደድ ማትንት ምም ገዝሰዩ።² ምተ ምለቅምላቄድነ አብ ኤድ ክርስቶስኪን ቡድ እዝንትይንቴክ ከ ዘጥቴምሽ ኪን ማድንደተምኪ ኪም ጉሚርሽድንደ ራየምክ ም ምንኒ።³ ሀራከኔ ጋርሰንክ ክርስቶስ ደመተም ጉሚርሽቅዩ፤ ጋዲራ «ዩከደድነ ሃም ኪ ዩከሰቃክ ዩከነ እዜን ማሚ» ገይሶ ጸፎርሰምሺ።⁴ መጻፕ ጫላግር ጸፎርሰቃኪትግራንክ ም ሃጥዳክ እዝምንኪ ዘምንከ ጉሚር

14፥15፦ 1 ቀርጉሳ 8፥10-13። 14፥18፦ ጥሰ 12፥26። 14፥20፦ ሮጦ 14፥14-15። 14፥21፦ 1 ቀርጉሳ 8፥13። 15፥1፦ 1 ተሉሎጉ 5፥14። 15፥2፦ 1 ቀርጉሳ 10፥24፤ ጥደ 33። 15፥3፦ ዮሥ 69፥9። 15፥4፦ 2 ጥገንታላ 3፥16።

ምን ማቴምሽ፣ ኤነ ብራኪን ጸፎርሻሻክ ሙደ ምም ራይ ኤስከን ጸፎርሰቄ።⁵ ዩተ ዩሱስ ክርስቶስም ከምንትዩንቴክ፣ እዝምንምኪ ዘምንምክ እምዳብ ሳብ ኪክ ኪከን ጳቅሽ ምለቄክ ማሞ ዩ ደቅቴምሽ ዩም ከ ማሰኒ።⁶ ኮንከ ባቢሰምንት ዩሱስ ክርስቶስት ሳብኪ ባቤንክ ማሠቃብን ሳብም ቡደ ምለቄኪ ኪዘ ምለቄክ ኪም ዩ ቦንቸቴምሺ።

⁷ ከንከን ክርስቶስ ሳብት ቦንቸምንከኔ ገይሶ ዩም ከ ቴየቅምሽ፣ ዩቴራ ኪክ ኪከም ቴይኪቴ።⁸ እ ጋዳክ ኤነ ምንት ባቤንኪሴን ከ እምሰቃክ ጉሚርነ ኮ ቦድምቴምሽኪ ሳብቴራ ይዜን ቡድ እዜርቴባብ ማትንትንክት ኤስምቴምሽ፣ ክርስቶስ አይሁድ ኤድንከን ጥክሽዳብ ማሚ።⁹ አልከ ክርስቶስ አይሁድ ኤድንከን ጥክሽዳብ ከ ማሠቃክ ሀራከኔ ጋርሰንከ፣ አይሁድ ማትኪድነ ሳብት ኔገኔ ገይንትንከን ኪም ኪ ጎጥሰቴምሺ።

«አይሁድ ማትኪድንት ሞልትግር ሃም ጎጥሸድቴ፤ ናምሀንትከን ዩሥክ ምስጋነ እምድቴ» ገይሶ ጸፎርሰቃክ ቦድምሴ።¹⁰ አልኪራ

«ዩተ አይሁድ ማትኪድና፤ ሳብት ኤድን ኪከን ጉሚርኪቴ»

ገይሶ ጸፎርቴ።¹¹ አልኪራ

«ዩተ አይሁድ ማትኪድን ሙደ ሳብም ገሌትኪቴ፤ ኤድ ሙደኔሪ ኪም ኪ ገሌተኔ»

ገይሶ ጸፎርቴ።

¹² ኮይምሽ እሳሰ

«እሰይት ካሥግራንክ አደርዳብ ሃዳዲ፤ አይሁድ ማትኪድነሚራ ገሥንትከን ጳምዴ። ኪቴራ ጉሚርይንተም ከዜን ዩይዴኪ»

ጋዴ።¹³ ጉሚርዩንቴራ መንግሥት ጫልት ዘምክ ገጳር ኮ ከይቴምሽ፣ ጉሚርንት ሳብሰነ ከዜን ቡድ እዝንትዩንቴክ ጉሚርነምኪ ለቅምንምክ ቡደግራንት ዩን ከ ጸሰኒ።

ጳውሎስ ጳሽከሰ ከ ጸጥሰቃክ

¹⁴ ዩ እንደጥሰኪሶ! ለቅም ጳቅሽኪራ ዩመትከን ዩ ጸጽምሽኪ ራይ ኤስንቴራ ሙደ ዩንክ ጸጽምሽ፣ ኪክ ኪከሚራ አቸንት ዩን ማሥምሽ ዩክንን እተ እሰት

15፥8፦ ጥሰ 15፥24፤ እይቴርድንት ም 3፥25-26። 15፥9፦ 2 ላጣላ 22፥50፤ ዮሥ 18፥49። 15፥10፦ ለአክምስ 32፥43። 15፥11፦ ዮሥ 117፥1። 15፥12፦ እሳሰ 11፥10።

እችረይቲ።¹⁵ አይቲን ኮግር ዩን ጳቅሽሽንትከን ዝግዝቶ ያለቅዎለቅ ሬይንጎክ ጳሽከሰ ዩን ጸገሰቅቲ። ጳሽከሰ እ ጸገሰቅቲሬ ሳብ ኢን ክ እምሰቃክ ጉር እጫንጎኪ።¹⁶ ኮኔሬ ሳብ ኢን ጉር ክ እምሰቃክ ሳብት ደቅሽ ኡጉሰነም አይሁድ ማትኪድኔን ኪዝንትክ ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽዳብምሽ ማሥቶ ባብ ዩሱሰ ክርስቶሴን ያንዳብ እ ማቴምሼ። ከንከን አይሁድ ማትኪድነ መንጥሰ ጫልክ ጫልምሽቂድተ ሳብጫሬ ጉጫርሽዴድ እመ ኪ ማቴምሽ ያንድቲ።

¹⁷ ከንከን ዩሱሰ ክርስቶሴክ ሳብከን ያንዳብ ማትንትእሰቲክ ገእሽ እድምድቲ።¹⁸ እ እድምዳኪሬ ክርስቶሰ እሰት ኪዜንግርኪ ያንንግርክ ማሥ አይሁድ ማትኪድነም ሳብከን ኪ ኤእቲምሽ ኪም ከ ማሰሳኪትጎክ ዩሌኪ።¹⁹ ኮጫሬ ከ ማሰሳክ ገእሻንደ ጳጳኪ ሪርሽድንደ ያንክተ መንጥሰ ጫልቲሬ ዘምኪ። ኮጎክ ዩሱሰሌመንክ ዩዝቶ እልዋርቆንክ ዩክ ኡንጋርቶ ክርስቶሰት ደቅሽ ኡጉሰን ኪዝንት ኢም ዝከሰዳኪተም ቦሥትቲ።²⁰ ሙዴሴጽ ኡቅምሰቲሬ ኤድ አባብ ሾገሽቅንዴዜን ዶችንት ማትከደይክ። ክርስቶሰት ናምነም ኤሰሬርካክ ከርግር ሳብት ደቅሽ ኡጉሰነም ኪዝንትከኔ።²¹ ኮኔሬ

«ከንከን ዩን ኪዝረቂድን ሸሺዴኪ
ከንከን ጫርሰቂድኔሬ ጳጳቅሽደኪ»
ገይሶ ጸጥርሻሽምሼ።

ጳውሎስ ሮመ ከትመ ከይከን ክ ጳቅሽምሽ

²² ከኔክ ዩክ ዩረ ሃድንትከን ቤድ ሴጽ እ ዝግድክ ኢን ማትካክ ኮከኔ።²³ ተ ደይንክ ኮ ፔጫንግር ደቅዳክ ያንእሰተም እ መቅሸንክንኪ ቤድም ቦንዘንክ ዩብ ዩረ ሃትከን ገእሽ ኡቅምሰት ደቅድንክን።²⁴ እሰጥን ፔጭ እ ከይዳኪንክ ዩም ሸድንትከን ጉጫርቲ። ተክም ሴጽ ዩ ኪክን ጉጫርክ እ ደቅሳኪት ቡር ጎግእሰትከን ማድንደ ደቅሽ ኢን ዩ ዩይድምሽ ጉጫርቲ።

²⁵ ተ ደይንክ ክርስቶሴዜን ቡድ እዝደድነም ደቅሽድንደ እመ እንክ ቲይቶ ዩሱሰሌም ከይድቲ።²⁶ ኮኔሬ

15+16:- ላላስ 66+19-20= 15+18:- ለይተርቲድንት ያን 21+19። ሮመ 1+5= 15+19:- 2 ተርጉብ 12+12= 15+20:- 2 ተርጉብ 10+15-16= 15+21:- ላላስ 52+15= 15+22:- ሮመ 1+13= 15+23-25:- ለይተርቲድንት ያን 19+21= 15+25-26:- 1 ተርጉብ 16+1-4= 15+26:- 2 ተርጉብ 8+1-4=

መቅደኔግርኪ እከዩግርክ ደቅዴድ ክርስቶሴዜን ቡድ እዝደድነ ዩሱሰሌምግር ደቅዴድ ክርስቶሴዜን ቡድ እዝደድ ተምእነም ብርክ ደቅሸከን ጳቅሸቲኪ።²⁷ ደቅሸን ኮጫሬ ነሽዮ እምሴኪ፤ አልክ ዜንኪት በዘ ደቅድንከን እምንት ኪም ዝከሰዴ። ሀሬከኔ ጋርሰንክ አይሁድ ማትኪድነ አይሁድ ኤድን ኪክን መንጥሰጎክን አንጂንኪቲክ ከሽምዴድ ኪ ማሥንክተ አይሁድ ማትኪድኔሬ ዋንክማክ አንጂይንቲክ አይሁድ ኤድነም ደቅሸንት ኪም ዝከሰዴ።²⁸ ከንከን ኮ ደቅሸከን እጫርሰቃክ ብርክም ዩሱሰሌም ቲይ ከዮ ኪን እምንትንት ያንነም እ መቅሻኪት ቡር እሰጥን ፔጭ ዩራጎክ ከይድቲ።²⁹ ዩረ እ ሃዳኪንኪሬ ክርስቶሰት አንጂንክ ጸጽዮ እ ሃዳኪተም ኤሴሰድቲ።

³⁰ እንዴጉሰኪሶ! እከን ዘምክ ሳብም ምክሰንትክ ኢም ዩ ደቅሸቲምሽ ባቤሰዎንት ዩሱሰ ክርስቶሰት ናምኪ መንጥሰ ጫልት ሶልጫክ ዩም ምክሰድቲ።³¹ እከን ዩ ምክሰዳኪሬ ይሁደ ፔጭግር ደቅዴድ ክርስቶሴዜን ቡድ እዝደድንት አንግረንክ እ ደቅቲምሽኪ ዩሱሰሌምግር ደቅዳክ ያንእሰቲሬ ክርስቶሴዜን ቡድ እዝደድነም ጉጫርሽድንደ ኮ ማቴምሼ።³² ኮኔሬ ማግኪንክተ ሳብት ጳቅሸምሽ ጉጫርክ ዩረ ሃድቶ ዩ ኪክን ሀውሽድቲ።³³ ለቅምነም እምዳብ ሳብ ዩ ሙደ ኪክን ከ ማተኔ። አምኔ።

አልቅሽ

16 ¹ ከንከርዮ ምክሰ ኤይንግር ያንድንደ ያናን ፔቤ ቡድ ይዜን እዜርቲንደ ማትንትንክተም ዩ ኤሰቲምሽ ነሽድቲ።² ና ኢጫሬ ቤድ ኤድነጫሬ ደቅሸቲንደ ኮ ማሥንክን። ሳብት ኤድነ ሾቸም ቲይንት ኪም ዝከሰድምሽ ባብ ዩሱሰት ናምክ ኮም ቲይኪቲ፤ ኮም ዝከሰዳክ ሬይን ሙዴክ ኮም ዩ ደቅሸቲምሽ ዋደ ዩን ጋድቲ።³ ዩሱሰ ክርስቶሴከን እ ኪክን ያንዴድ ጽርሰቅሌንኪ አቅሌንክ «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኪቲ።⁴ ኪተ እከን ዴእከን ከንክ ይከሠም ኡሰተ ሃቂኪ፤ እ ዩሌክ ማትከደይክ አይሁድ ማትኪድንት ምክሰ ኤይኔሬ ሙደ ኪም አንጅዴኪ።⁵ ኢርኪን ሳብም ምክሰከን ቡድምዴድ ኤድንክን «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኪቲ።

15+27:- 1 ተርጉብ 9+11= 15+30:- 2 ተርጉብ 1+11= 16+3-5:- ለይተርቲድንት ያን 18+2፤ 1 ተርጉብ 16+19=

እስኖ ፔጭግር ብሬዜን ክርሰቶስዜን ቡድ እዘቃብኬ እ ዩም ነሽዳብ ኤፖጌቶስክን «አቦ» ኢን ኪን ጋኬቲ።

6 ዩኮን ቤድ ለንቅሰቅንደ ማራምኮን «አቦ» ኢን ኮን ጋኬቲ።

7 እ ኪክን ደኬርሰቆድ፣ ክርሰቶስ ይንት ንቃሽክን ክ አይሠቁድንቴሬ ሞልትግረንክ ኤሰምቴድ፣ አይሁድ ኤድ ማትንትይንቴክ ሱሴእስት ማሠቁድን አንድርንቆሴንኪ ዩንዮሴንክ⁴ «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኬቲ፤ ኪተ ክርሰቶስዜን ቡድ እዘንትንክ ኢን ብሬዜ።

8 ባበ ዩሱስክ እ ዩም ነሽዳብ አምፕልያቶስክን «አቦ» ኢን ኪን ጋኬቲ፤ 9 ክርሰቶስክን ም ኪክን ምንዳብ ኡርባናሴንኪ እ ዩም ነሽዳብ እሰጣኩሴንክ «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኬቲ።

10 ክርሰቶስክ ማትንትንክት ጳጵምስክ ዘብዘቃብ አፔሊስክን «አቦ» ኢን ኪን ጋኬቲ፤ አርሰጦሎስት ኤርሜድ ማሠቁድንክኔሬ «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኬቲ።

11 አይሁድ ኤድ ማትንትይንቴክ ሱሴእስት ማሠቃብ ሄርድዮንክን «አቦ» ኢን ኪን ጋኬቲ፤ ናርሰሴለት ኤርሜድንግር ባበ ዩሱስዜን ቡድ እዘቁድንክን «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኬቲ።

12 ባበ ዩሱስት ምንክን ለንቅደድን ትሩፓይናካንኪ ትሩፖሴክንክ «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኬቲ። ባበ ዩሱስት ምንክን ገእሽ ለንቅሰቅንደትኪ ክርሰቶስዜሬ እ ዩም ነሽድንደ ፔርሰስክን «አቦ» ኢን ኮን ጋኬቲ።

13 ባበ ዩሱስ ምንይንትክን ዩም እዘቃብ ሩፖስክን «አቦ» ኢን ኪን ጋኬቲ፤ እም ዩምንትምሽ ነሽድንደ ክት እንዴንክኔሬ «አቦ» ኢን ኮን ጋኬቲ።

14 አሰንክራቶስክንኪ ፕሌንክንክ፣ ሄርሜሰክኔሬ፣ ፓትሮግሴኔሬ፣ ሄርማሴኔሬ፣ ኪ ኪክን ደቅደድ ክርሰቶስዜን ቡድ እዘዴድ እንዴፕሰኪሴ ሙዴክኔሬ «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኬቲ።

15 ፕሌሎጎስክንኪ ዩልያክንክ፣ ኔርያክንኪ እናንክንክ፣ አሉምፖስክንኪ ኪ ኪክኔሬ ደቅደድ ክርሰቶስዜን ቡድ እዘዴድ ሙዴክንክ «አቤቶ» ኢን ኪን ጋኬቲ።

⁴ ዩድ 16፣17፣- ምልቅምለቅ ሙጻፕን «ዩንዮሴን» ጋዳኪተም «ዩልያ» ጋደኪ።

16፣13፣- ሙርቆስ 15፣21።

16 ዶፔንምደ ሶልሜክ ኪክም ሶንቅንትክ ኪክን «አቦ» ጋኬቲ። ክርሰቶስት ምክሰ ኤይነ ሙደ ዩን «አቤቶ» ጋደኪ።

መቅንተ አቸ

17 እንዴፕሰኪሴ! ሞልትግራንት ፓሽምንም ታዴድንደንኪ ክርሰቶስዜን ቡድ እዘንትንኪሬ ዩ ዘፕታክምሽ ጎሄርሰዴድ ኤድንደንክ ዩከሠም ዩ ጳይቴምሽ ዩም ምክሰድቴ። ዩ ኤስተቃክ ኤስንትነም ይሽደድ ኪ ማሥንክን ኪረንክ ፔግምኪቲ። 18 ኮይንሚድ ኤድነ ይንት ሙቴት ደቅል ኡቅምክን ጊሥዴዴኮንምሽ ባቤለምንት ክርሰቶስክን ጊሥዴድ ደኪኪ። ለቅም ኪዘ ማሃ ሃፔርድንደትኪ ኤደም ጊሸርድንደ ኪዜክ ጳድመ ሞርንት ደኪድ ኤድነም ጊሸዴኪ።

19 ሳብክን ኤኤዩንት ኤድ ሙዴት ብሬዜን ኤሰምሰቅንክን ዩትክን ጉሚርትቴ። ደይንኪሬ ለቅም ሬይክን ሩርሜድ፣ ደቅል ሬይክን ደይንክ ገዴድ ዩ ማተን ነሽድቴ። 20 ለቅምንሚሬ እምዳብ ሳብ ሴጣክም ሳነ ዱትጎይሬንት ኪም ሙክሰዴ። ባቤለምንት ዩሱስ ክርሰቶስት ጉር እሚነ ዩ ኪክን ኮ ማተኔ።

21 እ ኪክን ምንዳብ ጥምንቶስ «አቤቶ» ዩን ጋዴ። አይሁድ ኤድ ማትንትይንቴክ ሱሴእስት ማሠቁድን ሉቅዮስኪ እያሶንክ፣ ሶስጳፕርሴሬ «አቤቶ» ዩን ጋዴኪ።

22 አይቴን ኮም ጸፕሰቃብ እተ ጤርፕቶስ ባበ ዩሱስክ «አቤቶ» ዩን ጋድቴ።

23 ተ ኢም ይንክ ቴዮቃብን፣ ኩር ደቅደድ ክርሰቶስዜን ቡድ እዘዴድነም ይረ ምክሰክን ኪ ሱድመን ማሰዳብን ጋዮስ «አቤቶ» ዩን ጋዴ። ክትሚንት ብርነም ዩዳብ ኤራስጦስ፣ ምንዴፕሰ ቀርጦሴሬ «አቤቶ» ዩን ጋዴኪ።

24 [ባቤለምንት ዩሱስ ክርሰቶስት ጉር እሚነ ዩ ሙደ ኪክን ኮ ማተኔ፣ እምኔ።]።

⁵ ዩድ 16፣24፣- ዶቸ ሞር ዶቅዳክ ኤነ ሙጻፕ ምልቅምለቅግር ሃፕረዬ።

16፣16፣- 1 ጳፕሮስ 5፣14። 16፣17-18፣- ፕላሶስ 3፣18-19፣ ቀላሳስ 2፣4።

16፣19፣- ማተስ 10፣16። 16፣20፣- ፕሽር 3፣15፤ 1 ቀርንቶስ 16፣23።

16፣21፣- አይቴርቴድንት ምን 16፣1። 16፣23፣- አይቴርቴድንት ምን 19፣29፤

1 ቀርንቶስ 1፣14፤ 2 ጥምንቶስ 4፣20።

ምስጋኔት ምክስ

25 ተ ሳቤን ምስጋኔ ሳይ፡- እተ ዩሱስ ክርስቶስንክ እ ኪዝዳክ ሳብት ደቅሽ ኡጉስንኪ ኤነ፡ ቦንት ብሬዘንክ ዩዞ አችምሾ፡ ተ ሃፕርሳቃክ ዶፕንክ፡ ክርስቶስዜን ቡድ እዝንትዩንቴክ ሳብ ዩም ዘገሰዮ ዎይስንትከን ኪን መግዲ።
 26 ኮነ ዶፕን ተ ሳብት አይቴን ኪዝዲድንት መጻጥንክ አይቴር ሃፕርቴ፤ ሙዲነ ኮም ዶፕሶ ክርስቶስዜን ቡድ እዞ ክከን ኪ ኤእቴምሽ ሌጉሴጽ ዶቅዳብ ሳብት ኪዜንክ ኤድን ሙዲደ ኤስምሰቄ። 27 ና ዩሌክ ሩርምባብ ግሠቃብ፡ ዎለቅባብ ሳብዩ፤ ዩሱስ ክርስቶስንክ ሌጉሴጽ ምስጋኔ ኪን ሳይ፡ አምጺ።

ክርስቶስ ይንት ንቃሽክን ክ አይሠቃብን ጳውሎስ ቆርንቶስ ኤድንክን

ክ ጸጉሰቃክ ብሬዜማክ አይቴነ

እርድንት

ጳውሎስ ቆርንቶስ ምክስ ኤይንግር ዶቅዲድ ኤድጺን ክ ጸጉሰቃክ ብሬዜማክ አይቴን ኮም ክ ጸጉሰቃክ፡ ቆርንቶስግር ክ ዎይሰቃክ ምክስ ኤይንግር ዶቅዲድንት ዶቅንትንኪትንኪ ክርስቶስዜን ቡድ እዝንትንኪትንክ ዳምሰቃክ ከእርንት ጎግ ኪም ኤስከን ጳቅሽ ጸጉሰቄ። ኮ ሴጽንክ ቆርንቶስ ፕሬፕ ሙዲግር ኤስምቴንደ ግርክት ከትመ ግትንትንዝንክ ጋጽኖ ርመ ከትጫንት ጊሥጎይር እከዮ ጋርዳክ ፕግንም ጊሥዳክ ከትመ ሃቄ። ከትጫን ኮነ ዘሌከን ገእሽ ግድምቴንደትኪ ፕሬፕት ክርቴንክ ገእሽ ገጽቴንደትክ ዶቅዶ፡ ቤልም ዋርንት ቤዘቅንደትኪ ገለ ገለ ሳብዜን ቡድ እዝንቴሬ ዋርንት ቤዘቅንደትክ ኤስምቴንደ ከትመ ሃቄ።
 ጳውሎሴሬ ጋጽ ጳቅሽ ክ ኪዘቃክ ምክስ ኤይንግር ዶቅዳክ ፓሽምንክንኪ «ዎም ዩድንደ ሬይ ደክደይክ ዶቅዶቴ» ጋርዳክ ቱንትምንክንክ፡ ኮይምሼሬ ቤልምንክንኪ ቴይምኪ

ይእምንክንክ፡ ኤድ ጳቅሽግርንት ክ ጎይሰዳኪትንክንኪ ምክስ ኤይት ክርቴንክንክ፡ መንፔሰ ጫልት እጫንክንኪ ደእግረንክ ዳምንትንክጺሬ ሃቄ። ሳብት ጉጫር ኡጉስን ኪነ ጎይሰንክን ኪዝዳኪትም ጳውሎስ ለቅምስት ኪዝደ። ሶልመ ሳብ ኤድይንቴን ክ እምሰቃክ እጫንግረንክ ጋጽ ግትንትንክትም ደውድንደ ዩድ 13 ኮ መጻጥንግረንክ ጋጽ ኤስምቴንደ ግዲ።

1 ሳብት ጳቅሽክ ዩሱስ ክርስቶስ ይንት ንቃሽክን ኤልሶ ዩም አይሠቃብ ጳውሎስደንኪ ዎንደጉሰ ሶስቴንሰደንክ አይቴርሰቃክ፤ 2 ቆርንቶስግር ዶቅዳክ ሳብት ምክስ ኤይንግር ዶቅዲድ፡ ሳብ «እስት ኤድ ግዲቴ» ገይሶ ኤልሶ ዩሱስ ክርስቶስክ ዩም ጫልሸቄድንክንኪ ኪቴኪ ዎንቴክ ባበ ግሠቃብ ባበ ዩሱስ ክርስቶስት ናመም ክር ሙዲግር ኤልደድ ሙዲከን፡ 3 ዎንት ባቤን ሳብቴኪ ባበ ዩሱስ ክርስቶስቴክ ጉር እጫንኪ ለቅምክ ዩን ግተጺ።

ጎጉሽ ሳብከን

4 ዩሱስ ክርስቶስንክ ሳብ ጉር እጫይንትም ዩን ክ እምሰቅንክን ዩንክ ሙዲሴጽ ሳብም ጎጉሽድቴ። 5 ሬይ ሙዲክ ሳብት ኡጉስንም ኪዝንትንኪ ኤስንትንክ ክርስቶስክ ዎድምቴቴ። 6 ክርስቶስንክማኪትም እ ዩን ኪዘቃክ ንቃሽነ ቡዲግሬንት ዘጉቴ። 7 ከንክን ባቤለዎንት ዩሱስ ክርስቶስት ሃድንትንም ዩ ጳይድንክ ሀሰንደይንኪሬ ሳብት ጉር እጫነ ዎለቄሴሬ ዩረንክ ዠግረዩ። 8 ባቤለዎንት ዩሱስ ክርስቶስ ከ ሃዳኪን ሴጽ ደቅል ሬይ ዜጺንት ሃገረዩድ ዩ ግተን መቅንቴንክ ዩክ ዘብዝዮ ዩ ዶቅቴምሽ ና ዩም ዘጉሰደ። 9 ይንሥንክት ባቤለዎንት ዩሱስ ክርስቶስ ኪከን ዎለቅ ዩ ግቴምሽ ዩም ኤልሰቃብን ሳብ ይዜን ቡድ እዜርቴባቤ።

ሳብዜን ቡድ እዝደድንት ሞልትግር ፓሽም ዶቅዶምሽ

10 እንደጉሰኪሶ! ፓሽም ሞልትግራንት ዶቅዶምሽ ዩተ ሙዲነ ኪከደ ኤእሴቶ ጳቅሽ ዎለቄኪ ቡደ ዎለቄክ ዘብዝዮ ዶቅኪቴ ገይሶቶ ባቤለዎንት ዩሱስ ክርስቶስት ናምክ ዩም ምክስድቴ።

1+2-3፡- ርመ 1+7። 1+2፡- አይቴርቴድንት ዎን 18+1። 1+8፡- ፕሉሶስ 1+6። 1+9፡- 1 ቴሌጎቱ 5+24! 1 ጥሰ 1+3። 1+10፡- ፕሉሶስ 2+2-3።